

TREŚCI KSZTAŁCENIA

Kierunek studiów: bezpieczeństwo narodowe i obronność

Poziom studiów: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne i niestacjonarne

Wymiar kształcenia: 4 semestry

Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 120 punktów ECTS

Tytuł zawodowy nadawany absolwentom: magister

CHARAKTERYSTYKA TREŚCI KSZTAŁCENIA – GRUPY TREŚCI

I. WYMAGANIA OGÓLNE

1. Język obcy specjalistyczny

Cel kształcenia: zapoznanie ze słownictwem z zakresu bezpieczeństwa narodowego, głównymi teoriami i zasadami przekładu tekstów oryginalnych, a także rozwinięcie u nich umiejętności tłumaczenia tekstów specjalistycznych związanych z tematyką studiów.

Treści merytoryczne: główne założenia teoretyczne i językowe dotyczące zasad tłumaczenia tekstów z zakresu bezpieczeństwa narodowego; omówienie reguł zastosowania nowych technologii (m.in. słowników on-line) i innych narzędzi translatorskich w procesie tłumaczenia tekstów specjalistycznych; analiza i tłumaczenie wybranych tekstów naukowych, artykułów z wiodących periodyków branżowych, a także dokumentów władz centralnych, w tym dyplomatycznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): specyfikę, główne zasady i techniki tłumaczenia tekstów specjalistycznych oraz terminologię z zakresu bezpieczeństwa narodowego; znaczenie i wagę poprawnego tłumaczenia oraz interpretacji oryginalnych tekstów specjalistycznych związanych z dyscypliną.

Umiejętności (potrafi): zastosować adekwatne polskie odpowiedniki słowne terminów anglojęzycznych z zakresu bezpieczeństwa narodowego, w tym również zweryfikować poprawność tłumaczenia i wskazać ewentualne błędy lub nieścisłości; poprawnie i efektywnie wykorzystać dostępne narzędzia translatorskie takie jak np. słowniki, tezaury, nowe technologie i stworzyć własny warsztat tłumacza.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): stosowania zdobytej wiedzy językowej w praktyce zawodowej, w tym w analizie dokumentów, artykułów i materiałów źródłowych; podnoszenia kompetencji w zakresie znajomości języka obcego oraz umiejętności translatorskich zarówno dla celów własnych, jak i zawodowych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

2. Technologie informacyjne w systemach bezpieczeństwa

Cel kształcenia: zapoznanie z zagadnieniami bezpieczeństwa systemów informatycznych oraz sposobami ochrony przed atakami sieciowymi.

Treści merytoryczne: polityka bezpieczeństwa; identyfikacja, uwierzytelnianie, autoryzacja w systemach IT; poufność, integralność, dostępność i spójność informacji; elementy kryptografii: rodzaje szyfrów, zarządzanie kluczami, funkcje skrótu i podpis cyfrowy, uwierzytelnianie kryptograficzne; kontrola dostępu, ataki na systemy informatyczne, systemy kontroli dostępu, testowanie i ocena bezpieczeństwa systemów informatycznych; zabezpieczenia systemów teleinformatycznych, zarządzanie bezpieczeństwem systemu

i bezpieczeństwem informacji; systemy uwierzytelniania i kontroli dostępu do systemu; zabezpieczanie usług aplikacyjnych i usług narzędziowych; podstawy kryptografii i kryptoanalizy; zabezpieczanie komunikacji pocztowej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): bezpieczeństwo technologii sieciowych, w tym protokoły komunikacyjne, aplikacje sieciowe, protokoły kryptograficzne, typy ataków sieciowych oraz mechanizmy obrony.

Umiejętności (potrafi): dbać o bezpieczeństwo danych, w tym o ich bezpieczne przesyłanie; posługiwać się narzędziami kompresji i szyfrowania danych; ocenić na podstawowym poziomie przydatność rutynowych metod i narzędzi informatycznych oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia do typowych zadań informatycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): interpretacji znaczenia bezpieczeństwa zarówno z punktu widzenia twórcy oprogramowania jak i użytkownika.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH

1. Analiza wywiadowcza i kontrwywiadowcza

Cel kształcenia: zapoznanie z zagadnieniami analizy wywiadowczej i kontrwywiadowczej jako elementu systemu bezpieczeństwa państwa oraz przygotowanie do rozumienia procesu pozyskiwania, oceny, weryfikacji i syntezy informacji na potrzeby decydentów; rozwijanie umiejętności krytycznej oceny źródeł, identyfikowania zagrożeń (w tym szpiegostwa, sabotażu, operacji wpływu) oraz formułowania wniosków analitycznych przy zachowaniu standardów legalności, ochrony informacji i etyki.

Treści merytoryczne: pojęcia związane z analizą wywiadowczą i kontrwywiadowczą: wywiad, kontrwywiad, informacja, dane, wiedza, ocena wiarygodności, źródło i kanał informacyjny; cykl wywiadowczy (określenie potrzeb informacyjnych, pozyskiwanie, przetwarzanie, analiza, dystrybucja) oraz jego zastosowanie w instytucjach bezpieczeństwa; rodzaje źródeł i metod pozyskiwania informacji (m.in. OSINT, HUMINT, SIGINT/IMINT w ujęciu analitycznym) oraz ograniczenia i ryzyka; standardy oceny źródeł i informacji (wiarygodność, spójność, aktualność, weryfikacja krzyżowa, poziomy pewności); metody analityczne wspierające wnioskowanie (analiza hipotez konkurencyjnych, analiza trendów i wskaźników, analiza scenariuszowa, analiza sieci i powiązań, mapowanie aktorów, analiza ryzyka); wykrywanie i analiza dezinformacji, operacji wpływu i manipulacji poznawczej; podstawy kontrwywiadu w wymiarze ochronnym: identyfikacja podatności instytucji, ochrona informacji i personelu, przeciwdziałanie infiltracji i pozyskaniu, bezpieczeństwo łańcucha dostaw, sygnały wczesnego ostrzegania; profil zagrożeń dla państwa w warunkach konfliktu i rywalizacji międzynarodowej (szpiegostwo, sabotaż, cyberprzenikanie, oddziaływanie na decyzje i opinię publiczną); zasady przygotowania produktów analitycznych (brief, notatka, ocena sytuacyjna, warning, rekomendacje), komunikacja z decydemtem; ćwiczenia praktyczne na materiałach case study (incydent bezpieczeństwa, kampania wpływu, próba werbunku, naruszenie ochrony informacji).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): istotę i znaczenie analizy wywiadowczej i kontrwywiadowczej w systemie bezpieczeństwa państwa; etapy cyklu wywiadowczego oraz zasadnicze standardy oceny informacji i źródeł; główne kategorie zagrożeń kontrwywiadowczych (w tym operacje wpływu, infiltracja, sabotaż) oraz znaczenie ochrony informacji i redukcji podatności instytucji.

Umiejętności (potrafi): krytycznie oceniać źródła i informacje pod względem wiarygodności, aktualności, spójności i ryzyka dezinformacji; integrować dane pochodzące z różnych źródeł oraz dokonywać ich weryfikacji krzyżowej; zastosować wybrane metody analityczne do diagnozy problemu bezpieczeństwa i przygotować zwięzły produkt analityczny na potrzeby

decydenta; identyfikować główne sygnały zagrożeń kontrwywiadowczych i proponować adekwatne działania ograniczające ryzyko (organizacyjne i proceduralne).

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego posługiwania się informacją z uwzględnieniem ochrony danych i informacji niejawnych oraz skutków społecznych i politycznych błędów analitycznych; zachowania krytycyzmu poznawczego i odporności na manipulację informacyjną; współpracy w zespole analitycznym, przyjmowania informacji zwrotnej oraz stałego doskonalenia warsztatu analitycznego.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

2. Bezpieczeństwo ekonomiczne

Cel kształcenia: zapoznanie z istotą i uwarunkowaniami bezpieczeństwa ekonomicznego państwa oraz przygotowanie do rozumienia zależności między stabilnością gospodarczą, finansami publicznymi, rynkami i łańcuchami dostaw a bezpieczeństwem narodowym; kształtowanie umiejętności identyfikacji ryzyk ekonomicznych (kryzysy, inflacja, zadłużenie, szoki surowcowe, uzależnienia strategiczne), oceny ich skutków dla społeczeństwa i państwa oraz analizy instrumentów polityki gospodarczej służących wzmacnianiu odporności.

Treści merytoryczne: pojęcie bezpieczeństwa ekonomicznego i jego wymiary (stabilność makroekonomiczna, bezpieczeństwo finansowe, surowcowe, handlowe, technologiczne, społeczne); gospodarka jako element potencjału państwa i odporności strategicznej; wskaźniki i kategorie makroekonomiczne w analizie bezpieczeństwa (PKB, inflacja, bezrobocie, bilans płatniczy, kurs walutowy, rezerwy, dług i deficyt); kryzysy gospodarcze i finansowe – mechanizmy, fazy, skutki społeczne i polityczne; bezpieczeństwo finansów publicznych (stabilność budżetu, zadłużenie, koszty obsługi długu, ryzyka fiskalne) oraz znaczenie instytucji państwa; bezpieczeństwo sektora bankowego i systemu płatniczego (zaufanie, płynność, ryzyko systemowe) w ujęciu ogólnym; inflacja i szoki cenowe (w tym surowcowe) jako zagrożenie dla bezpieczeństwa społecznego i stabilności; bezpieczeństwo handlowe i produkcyjne (łańcuchy dostaw, zależności strategiczne, koncentracja dostawców, relokacja i dywersyfikacja); sankcje gospodarcze, wojna ekonomiczna i presja ekonomiczna jako narzędzia polityki międzynarodowej; bezpieczeństwo inwestycji i technologii (kontrola przepływu kapitału, przejęcia, ochrona sektorów wrażliwych, „dual use”); ryzyka korupcji, przestępczości gospodarczej, prania pieniędzy i finansowania zagrożeń – wpływ na bezpieczeństwo państwa; polityka gospodarcza i instrumenty wzmacniania bezpieczeństwa ekonomicznego (dywersyfikacja, rezerwy, polityka przemysłowa, wsparcie innowacji, regulacje, nadzór); studia przypadków wybranych kryzysów i działań osłonowych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): istotę bezpieczeństwa ekonomicznego oraz jego powiązania z bezpieczeństwem państwa i dobrostanem społeczeństwa; mechanizmy funkcjonowania gospodarki i finansów publicznych istotne dla oceny ryzyk bezpieczeństwa; główne kategorie zagrożeń ekonomicznych (kryzysy, inflacja, uzależnienia strategiczne, presja ekonomiczna) oraz znaczenie instrumentów państwa w ich ograniczaniu.

Umiejętności (potrafi): interpretować wskaźniki makroekonomiczne i wykorzystywać je do oceny stabilności oraz ryzyk dla bezpieczeństwa ekonomicznego; analizować wpływ wybranych zjawisk (np. inflacji, sankcji, przerw w łańcuchach dostaw) na bezpieczeństwo państwa i społeczeństwa oraz formułować wnioski; identyfikować obszary wrażliwe gospodarki i proponować kierunki działań wzmacniających odporność ekonomiczną.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny debat i informacji ekonomicznych oraz rozumienia konsekwencji społecznych decyzji gospodarczych; odpowiedzialnego formułowania ocen dotyczących działań państwa w sytuacjach kryzysu ekonomicznego; współpracy w zespole przy analizie problemów bezpieczeństwa ekonomicznego i przygotowywaniu rekomendacji.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

3. Cyberbezpieczeństwo i obrona w cyberprzestrzeni

Cel kształcenia: zapoznanie z zagadnieniami cyberbezpieczeństwa oraz obrony w cyberprzestrzeni jako kluczowego wymiaru bezpieczeństwa państwa; przygotowanie do rozumienia charakteru współczesnych zagrożeń teleinformatycznych, mechanizmów ochrony systemów i informacji oraz zasad organizacji działań obronnych i reagowania na incydenty; kształtowanie umiejętności oceny ryzyka, identyfikacji podatności i stosowania procedur bezpieczeństwa w instytucjach publicznych i podmiotach infrastruktury krytycznej.

Treści merytoryczne: pojęcia i zakres cyberbezpieczeństwa (poufność–integralność–dostępność, ryzyko, podatność, incydent, odporność); cyberprzestrzeń jako środowisko rywalizacji państw i aktorów pozapaństwowych; typologia zagrożeń i ataków (phishing i socjotechnika, ransomware, DDoS, ataki na łańcuch dostaw, APT, nadużycia uprawnień, wycieki danych); podstawy architektury bezpieczeństwa (segmentacja, kontrola dostępu, uwierzytelnianie wieloskładnikowe, zarządzanie tożsamością, kopie zapasowe, szyfrowanie); bezpieczeństwo sieci i systemów (monitoring, logowanie, wykrywanie anomalii, hardening, aktualizacje, zarządzanie konfiguracją); bezpieczeństwo danych i informacji (klasyfikacja informacji, ochrona danych osobowych, minimalizacja, retencja); specyfika bezpieczeństwa i zagrożeń dla infrastruktury krytycznej; organizacja obrony w cyberprzestrzeni (role, odpowiedzialności, zespoły bezpieczeństwa, współpraca sektorowa); zarządzanie incydentami (wykrycie, analiza, izolacja, usunięcie skutków, odtwarzanie, raportowanie, wnioski „lessons learned”); cyberodporność; elementy działań informacyjnych powiązanych z cyberzagrożeniami (kampanie phishingowe, manipulacja, dezinformacja wspierająca ataki); studia przypadków incydentów w sektorze publicznym i prywatnym oraz wnioski dla organizacji.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): główne pojęcia, mechanizmy i obszary cyberbezpieczeństwa oraz znaczenie cyberprzestrzeni dla bezpieczeństwa państwa; główne typy zagrożeń i ataków oraz ich konsekwencje dla instytucji, gospodarki i obywateli; zasady organizacji ochrony oraz reagowania na incydenty, w tym specyfikę infrastruktury krytycznej i systemów przemysłowych.

Umiejętności (potrafi): identyfikować typowe podatności i ryzyka cybernetyczne oraz wskazywać adekwatne środki ograniczające (organizacyjne i techniczne) w instytucji; interpretować symptomy incydentu i zaproponować działania w ramach procedury reagowania, z uwzględnieniem ciągłości działania; krytycznie oceniać bezpieczeństwo praktyk użytkowników i organizacji (np. hasła, dostęp, aktualizacje, backup) oraz formułować rekomendacje podnoszące poziom cyberhigieny.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego postępowania z informacją i narzędziami cyfrowymi oraz przestrzegania zasad ochrony danych i bezpieczeństwa; zachowania czujności wobec socjotechniki i wspierania kultury bezpieczeństwa w organizacji; współpracy w zespole w sytuacji incydentu, komunikowania ryzyka i uczenia się na podstawie doświadczeń i wniosków po zdarzeniach.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

4. Etyka w polityce bezpieczeństwa

Cel kształcenia: przybliżenie istoty etyki, wskazanie na fundamentalne cechy postępowania i oceny moralnej; zapoznanie z różnymi stanowiskami uzasadniania w etyce bezpieczeństwa, nabycie sprawności w korzystaniu z umiejętności intelektualnych i moralnych w świadomym i aktywnym działaniu na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa w życiu politycznym i społecznym.

Treści merytoryczne: wprowadzenie do etyki bezpieczeństwa; etyka ogólna a etyka bezpieczeństwa; koncepcja człowieka jako źródła postępowania moralnego; moralny wymiar systemów politycznych; współczesne zagrożenia bezpieczeństwa i ich ocena moralna;

koncepty wolności; teorie sprawiedliwości; doktryna wojny sprawiedliwej; zabezpieczenie i polityka popierania pokoju; odpowiedzialność za dobro wspólne jako kategoria moralna; rola religii w bezpieczeństwie na świecie; kodeksy etyczne w zawodach związanych z bezpieczeństwem (policja, wojsko, straż graniczna i inne); kategorie etyczne a bezpieczeństwo – analiza tekstów źródłowych; pojęcie bezpieczeństwa w różnych religiach; próba stworzenia kodeksu deontologii bezpieczeństwa.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zakres zagadnień dotyczących etyki bezpieczeństwa; istotę bezpieczeństwa narodowego z perspektywy różnych teorii i doktryn.

Umiejętności (potrafi): ukazywać przydatność podejścia etycznego w analizie procesów społecznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zachowania się w sposób profesjonalny i etyczny.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

5. Geopolityka i geostrategia bezpieczeństwa Polski

Cel kształcenia: zapoznanie z kategoriami i podejściami geopolityki oraz geostrategii w analizie bezpieczeństwa Polski; przygotowanie do rozumienia wpływu uwarunkowań przestrzennych, cywilizacyjnych i technologicznych na politykę bezpieczeństwa państwa, ze szczególnym uwzględnieniem konsekwencji wojny rosyjsko-ukraińskiej po 2022 r., zagrożeń hybrydowych oraz wyzwań dla odporności państwa i społeczeństwa.

Treści merytoryczne: geopolityka i geostrategia – definicje, szkoły i instrumentarium analityczne; interes narodowy, racja stanu, potęga państwa (hard/soft/smart power), kultura strategiczna; położenie geograficzne Polski i jego konsekwencje dla bezpieczeństwa (Nizina Europejska, Bałtyk, węzły komunikacyjne, obszary wrażliwe); środowisko bezpieczeństwa Polski w XXI wieku i jego zmiana po 2022 r.; Rosja jako czynnik geostrategiczny w Europie oraz znaczenie Ukrainy dla bezpieczeństwa regionu; geostrategiczne znaczenie wschodniej flanki NATO i relacji transatlantycznych; polityka bezpieczeństwa UE i NATO w ujęciu operacyjnym (odstraszanie, obrona, gotowość, wsparcie); zagrożenia hybrydowe (dezinformacja, presja migracyjna, sabotaż, cyberataki) i odporność państwa; bezpieczeństwo energetyczne i surowcowe w ujęciu geopolitycznym (dywersyfikacja, infrastruktura krytyczna, transformacja energetyczna); bezpieczeństwo morskie na Morzu Bałtyckim (szlaki, porty, infrastruktura podmorska); czynniki cywilizacyjne i długie trendy (demografia, urbanizacja, klimat, technologie podwójnego zastosowania – m.in. drony, systemy satelitarne, AI); elementy planowania strategicznego (analiza ryzyka, scenariusze, mapowanie interesów i zagrożeń) – studia przypadków dotyczące bezpieczeństwa Polski.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia, nurty i narzędzia analizy geopolitycznej i geostrategicznej; kluczowe uwarunkowania położenia strategicznego Polski oraz ich wpływ na bezpieczeństwo narodowe; współczesne zagrożenia i wyzwania dla bezpieczeństwa Polski w wymiarze militarnym i pozamilitarnym (w tym po 2022 r.), w szczególności w obszarze bezpieczeństwa energetycznego, informacyjnego i cybernetycznego.

Umiejętności (potrafi): interpretować procesy i zjawiska międzynarodowe z perspektywy geopolitycznej i geostrategicznej oraz wskazywać ich konsekwencje dla bezpieczeństwa Polski; identyfikować i analizować zagrożenia hybrydowe oraz oceniać znaczenie odporności państwa i społeczeństwa; formułować wnioski i rekomendacje w oparciu o analizę scenariuszową i studia przypadków dotyczące polityki bezpieczeństwa Polski.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny informacji i narracji geopolitycznych (w tym przekazów medialnych i dezinformacyjnych) oraz odpowiedzialnego formułowania opinii; uzupełniania i aktualizowania wiedzy o zmieniającym się środowisku bezpieczeństwa; współdziałania w zespole przy rozwiązywaniu problemów analitycznych w obszarze bezpieczeństwa.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

6. Międzynarodowe systemy ochrony praw człowieka

Cel kształcenia: zapoznanie z ochroną praw człowieka w międzynarodowych systemach ze szczególnym uwzględnieniem praw mniejszości narodowych, migrantów i uchodźców.

Treści merytoryczne: katalog praw człowieka w ONZ i RE; pojęcie ludzkiego wymiaru KBWE; Paryska Karta Nowej Europy; Karta Praw Podstawowych UE; prawa mniejszości narodowych, migrantów i uchodźców w prawie międzynarodowym i krajowym; zagrożenia dla bezpieczeństwa ludności autochtonicznej na Warmii i Mazurach po II wojnie światowej; wojna w Ukrainie a prawa człowieka; analiza głównych dokumentów międzynarodowych i krajowych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): główne pojęcia związane z prawami człowieka; różnice w ochronie praw jednostki w prawie międzynarodowym i ponadnarodowym; katalog praw człowieka w prawie międzynarodowym; pojęcie mniejszości narodowych i etnicznych; pojęcie uchodźcy.

Umiejętności (potrafi): pracować z dokumentami międzynarodowymi i krajowymi dotyczącymi ochrony praw człowieka; wymienić mniejszości narodowe i etniczne w Polsce; wskazać działania władz państwowych, samorządowych i społeczeństwa obywatelskiego na rzecz uchodźców; wskazać przykłady łamania praw człowieka podczas wojny w Ukrainie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): aktywnego uczestniczenia w życiu publicznym, także w zespołach realizujących cele społeczne, polityczne i obywatelskie.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

7. Prawo obronne Rzeczypospolitej Polskiej

Cel kształcenia: poznanie struktury prawa obronnego RP na poziomie: konstytucyjnym i ustawowym; analiza aktów wykonawczych z uwzględnieniem prawa i zobowiązań międzynarodowych.

Treści merytoryczne: konstytucyjne podstawy prawa obronnego RP; ustawa o obronie Ojczyzny; najważniejsze akty ustawodawcze w ramach prawa obronnego; system stanów nadzwyczajnych w RP; obrona cywilna; zarządzanie kryzysowe; zobowiązania międzynarodowe.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): prawo obronne RP i jego specyfikę oraz złożoność.

Umiejętności (potrafi): znaleźć podstawy prawne do podejmowanych działań w systemie obronności RP.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): kompetentnego funkcjonowania w systemie administracji oraz służb związanych z obronnością RP.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

8. Problemy demograficzne Polski i świata

Cel kształcenia: zapoznanie z procesami i problemami demograficznymi w Polsce i na świecie oraz przygotowanie do rozumienia ich konsekwencji dla bezpieczeństwa państwa, rozwoju społeczno-gospodarczego i stabilności systemów publicznych; kształtowanie umiejętności interpretacji danych demograficznych, identyfikowania ryzyk (m.in. starzenie się społeczeństw, depopulacja, migracje) oraz oceny działań polityk publicznych ukierunkowanych na ograniczanie negatywnych skutków zmian ludnościowych.

Treści merytoryczne: demografia jako dyscyplina – pojęcia i mierniki (liczba ludności, struktura wieku i płci, współczynniki urodzeń i zgonów, przyrost naturalny, saldo migracji, urbanizacja); źródła danych demograficznych i podstawy ich interpretacji (spisy, rejestry, statystyka publiczna) oraz ograniczenia prognoz; przejście demograficzne i jego zróżnicowanie regionalne; proces starzenia się społeczeństw i jego konsekwencje (rynek pracy, system emerytalny, ochrona zdrowia i opieka długoterminowa, bezpieczeństwo społeczne); depopulacja i zmiany rozmieszczenia ludności (peryferyzacja, suburbanizacja, wyludnianie

obszarów wiejskich, presja na usługi publiczne); problemy dietności i rodziny (uwarunkowania ekonomiczne i kulturowe, modele polityki rodzinnej); migracje wewnętrzne i międzynarodowe (motywy, sieci migracyjne, migracje przymusowe, uchodźstwo), integracja i napięcia społeczne; demografia a bezpieczeństwo (ryzyka społeczne, spójność społeczna, presja na zasoby, skutki kryzysów i konfliktów); wybrane wyzwania demograficzne w Polsce (zmiany struktury wieku, migracje, różnice regionalne) oraz w świecie (przyrost ludności w wybranych regionach, megamiasta, nierówności rozwojowe); powiązania procesów demograficznych z rozwojem i środowiskiem (zmiany klimatu jako czynnik migracyjny, bezpieczeństwo żywnościowe i wodne); prognozowanie demograficzne i scenariusze (warianty, niepewność, konsekwencje strategiczne); główne kierunki polityk publicznych i instrumenty reagowania (polityka rodzinna, zdrowotna, migracyjna, senioralna, regionalna) – analiza studiów przypadków.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): główne pojęcia, mierniki i mechanizmy procesów demograficznych w Polsce i na świecie; główne problemy demograficzne (starzenie się, depopulacja, migracje, urbanizacja) oraz ich konsekwencje społeczne i gospodarcze; znaczenie zmian demograficznych dla bezpieczeństwa państwa i funkcjonowania systemów publicznych oraz rolę polityk publicznych w ograniczaniu ryzyk.

Umiejętności (potrafi): interpretować dane i wskaźniki demograficzne oraz oceniać ich znaczenie dla analiz społecznych i bezpieczeństwa; identyfikować ryzyka wynikające z trendów demograficznych i formułować wnioski w ujęciu scenariuszowym (Polska i wybrane regiony świata); analizować kierunki działań polityk publicznych wobec problemów demograficznych i proponować rekomendacje w oparciu o studium przypadków.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny informacji i debat dotyczących demografii, w tym narracji uproszczonych i stereotypowych; uwzględniania długookresowych skutków zmian demograficznych w ocenie działań instytucji publicznych i procesów społecznych; współpracy w zespole przy analizie danych i przygotowaniu wniosków dotyczących wyzwań demograficznych.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

9. Zarządzanie kryzysowe i reagowanie na zagrożenia

Cel kształcenia: zapoznanie z zasadami organizacji i funkcjonowania zarządzania kryzysowego oraz przygotowanie do rozumienia i stosowania procedur reagowania na współczesne zagrożenia w skali lokalnej, regionalnej i krajowej; kształtowanie umiejętności identyfikacji ryzyk, planowania działań, koordynacji podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo oraz prowadzenia działań informacyjnych i logistycznych w sytuacjach kryzysowych, z uwzględnieniem doświadczeń ostatnich lat (m.in. kryzysy migracyjne, pandemia, zagrożenia hybrydowe, skutki wojny w regionie).

Treści merytoryczne: pojęcia i teorie z zakresu zarządzania kryzysowego (ryzyko, zagrożenie, sytuacja kryzysowa, odporność, ciągłość działania); system i poziomy zarządzania kryzysowego w Polsce oraz rola administracji publicznej i służb; fazy zarządzania kryzysowego: zapobieganie, przygotowanie, reagowanie, odbudowa; identyfikacja i ocena ryzyka (mapowanie zagrożeń, analiza wrażliwości i zasobów, priorytetyzacja); planowanie cywilne i planowanie reagowania (plany zarządzania kryzysowego, procedury, siatki bezpieczeństwa, scenariusze); organizacja działań w kryzysie (kierowanie, koordynacja, współdziałanie służb i instytucji, łączność i obieg informacji); reagowanie na zagrożenia naturalne i techniczne (ekstremalne zjawiska pogodowe, awarie infrastruktury, pożary, skażenia), społeczne i zdrowotne oraz hybrydowe (dezinformacja, sabotaż, cyberincydenty); ochrona infrastruktury krytycznej i zapewnienie ciągłości działania instytucji oraz usług publicznych; logistyka kryzysowa (zasoby, ewakuacja, zaopatrzenie, schronienie, wsparcie ludności, współpraca z podmiotami prywatnymi i organizacjami pozarządowymi);

komunikacja kryzysowa (ostrzeżenia, informowanie, przeciwdziałanie panice, współpraca z mediami, zarządzanie pogłoską i dezinformacją); współpraca międzyinstytucjonalna i ćwiczenia/gry decyzyjne; analiza studiów przypadków oraz wnioskowanie „lessons learned”
Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady organizacji i funkcjonowania zarządzania kryzysowego oraz podział ról i kompetencji podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo; fazy zarządzania kryzysowego i główne instrumenty planowania oraz reagowania; charakter i skutki wybranych zagrożeń (naturalnych, technicznych, społecznych i hybrydowych) oraz znaczenie ochrony infrastruktury krytycznej i ciągłości działania.

Umiejętności (potrafi): identyfikować i oceniać ryzyko oraz formułować priorytety działań w zależności od rodzaju zagrożenia i poziomu administracyjnego; opracować elementy planu reagowania (procedury, zasoby, komunikacja, współdziałanie) i dobrać narzędzia koordynacji działań; analizować przebieg sytuacji kryzysowej na podstawie studium przypadków, wyciągać wnioski i proponować usprawnienia organizacyjne oraz informacyjne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego działania w sytuacjach presji czasu i niepewności oraz uwzględniania skutków decyzji dla bezpieczeństwa ludzi; współpracy w zespole i komunikowania się z różnymi interesariuszami (służby, administracja, obywatele, media); stałego doskonalenia wiedzy i umiejętności w zakresie reagowania na zmieniające się zagrożenia.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

III. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH

1. Fundamentalizm, ekstremizm i terroryzm

Cel kształcenia: zapoznanie z istotą, uwarunkowaniami i współczesnymi formami fundamentalizmu, ekstremizmu i terroryzmu oraz przygotowanie do rozumienia mechanizmów radykalizacji, funkcjonowania organizacji ekstremistycznych i terrorystycznych oraz metod przeciwdziałania tym zjawiskom; kształtowanie umiejętności analizy zagrożeń dla bezpieczeństwa państwa i społeczeństwa, w tym zagrożeń hybrydowych i informacyjnych, przy zachowaniu standardów praw człowieka, legalności i proporcjonalności działań.

Treści merytoryczne: definicje i pojęcia (fundamentalizm, ekstremizm, radykalizacja, terroryzm, przemoc polityczna) oraz spory definicyjne; uwarunkowania ideologiczne, społeczne, ekonomiczne i psychologiczne radykalizacji; typologie ekstremizmu i terroryzmu (religijny, skrajnie prawicowy, skrajnie lewicowy, etnonacjonalistyczny, separatystyczny, „single issue”); organizacja i funkcjonowanie struktur terrorystycznych (rekrutacja, szkolenie, finansowanie, propaganda, logistyka); terroryzm w środowisku cyfrowym (media społecznościowe, fora, szyfrowana komunikacja, „samotne wilki”, inspiracja i instruktaż); propaganda, narracje i operacje wpływu – mechanizmy mobilizacji i legitymizacji przemocy; metody i taktyki działań terrorystycznych oraz ewolucja zagrożeń (ataki na „miękkie cele”, infrastruktura krytyczna, cyberwspomaganie, użycie dronów, zagrożenia CBRN /chemiczne, biologiczne, radiologiczne, nuklearne/ w ujęciu ogólnym); ocena ryzyka i rozpoznawanie sygnałów ostrzegawczych; system przeciwdziałania terroryzmowi i ekstremizmowi (prewencja, wykrywanie, reagowanie, ściganie, deradykalizacja) oraz rola służb, administracji, edukacji i społeczności lokalnych; ramy prawne i etyczne działań antyterrorystycznych (ochrona praw i wolności, proporcjonalność, odpowiedzialność państwa); zarządzanie komunikacją i informacją po zdarzeniu (w tym minimalizowanie efektu terroru); analiza studiów przypadków wybranych zamachów i procesów radykalizacji oraz wnioskowanie „lessons learned”.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): główne pojęcia i typologie fundamentalizmu, ekstremizmu i terroryzmu oraz uwarunkowania ich rozwoju; mechanizmy radykalizacji, organizacji

i działania grup ekstremistycznych i terrorystycznych, w tym rolę propagandy i środowiska cyfrowego; zasady i instrumenty przeciwdziałania (prewencja, rozpoznanie, reagowanie, deradykalizacja) oraz znaczenie ram prawnych i ochrony praw człowieka.

Umiejętności (potrafi): identyfikować i analizować czynniki ryzyka radykalizacji oraz oceniać zagrożenia wynikające z aktywności ekstremistycznej i terrorystycznej; interpretować wybrane studia przypadków i formułować wnioski dotyczące skuteczności działań prewencyjnych i operacyjnych; krytycznie oceniać przekazy propagandowe i narracje ekstremistyczne oraz wskazywać sposoby ograniczania ich oddziaływania.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego formułowania ocen na temat zjawisk ekstremizmu i terroryzmu z uwzględnieniem ich złożoności oraz ryzyka stygmatyzacji; przestrzegania zasad legalności, proporcjonalności i poszanowania praw człowieka w analizie działań antyterrorystycznych; współpracy w zespole oraz podejmowania działań sprzyjających wzmocnieniu odporności społecznej na radykalizację i przemoc polityczną.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

2. Międzynarodowe stosunki ekonomiczne

Cel kształcenia: zapoznanie z głównymi zagadnieniami z zakresu gospodarki światowej i międzynarodowych stosunków ekonomicznych, procesu ich ewolucji oraz ukazanie związków przyczynowo-skutkowych w ekonomicznych relacjach międzynarodowych.

Treści merytoryczne: międzynarodowe stosunki ekonomiczne jako nauka i w relacji do innych nauk; ewolucja międzynarodowych stosunków ekonomicznych; istota gospodarki światowej; cechy współczesnej gospodarki światowej; międzynarodowy podział pracy - przyczyny i konsekwencje; rozwój handlu światowego; wybrane zagadnienia w zakresie pieniądza światowego oraz międzynarodowych systemów walutowych; modele wymiany między państwami; globalne przepływy czynników produkcji i kapitału; międzynarodowe przepływy pracy i technologii; konkurencja w ujęciu globalnym; procesy międzynarodowej integracji gospodarczej we współczesnej gospodarce; współczesne wyzwania międzynarodowych stosunków ekonomicznych; motywy i formy internacjonalizacji przedsiębiorstw; korporacje transnarodowe; międzynarodowe instytucje ekonomiczne.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): współczesne zagrożenia i wyzwania stojące przed gospodarką z perspektywy krajowej i międzynarodowej; mechanizmy funkcjonowania współczesnych organizacji gospodarczych i finansowych oraz ekonomicznych instytucji międzynarodowych; relacje zachodzące między tymi podmiotami w skali krajowej i międzynarodowej.

Umiejętności (potrafi): analizować podmioty i procesy międzynarodowych stosunków ekonomicznych oraz relacje między nimi; dokonać prawidłowej identyfikacji i interpretacji problemów występujących w tym obszarze; formułować wnioski wynikające z wydarzeń gospodarczych w skali międzynarodowej i przewidywać ich konsekwencje dla kształtowania się różnych parametrów ekonomicznych w gospodarce.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystywania posiadanej wiedzy z zakresu międzynarodowych stosunków ekonomicznych w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; modelowania i przewidywania skutków swojej aktywności w sferze gospodarki.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

3. Nowe technologie w służbie bezpieczeństwa

Cel kształcenia: zapoznanie z najważniejszymi nowymi technologiami wykorzystywanymi w obszarze bezpieczeństwa państwa i bezpieczeństwa publicznego oraz przygotowanie do rozumienia ich znaczenia operacyjnego, organizacyjnego i prawnego; kształtowanie umiejętności oceny przydatności technologii dla realizacji zadań służb, administracji i podmiotów infrastruktury krytycznej, z uwzględnieniem ryzyk, ograniczeń, kosztów oraz wpływu na prawa i wolności obywatelskie.

Treści merytoryczne: pojęcie „nowych technologii” w bezpieczeństwie i ich dynamika rozwoju; technologie jako źródło przewagi i nowe pola rywalizacji (dual use, przewagi informacyjne); systemy bezzałogowe i sensory – zastosowania w rozpoznaniu, monitoringu, ochronie granic, działaniach ratowniczych i reagowaniu kryzysowym; technologie satelitarne i geoprzestrzenne (Global Navigation Satellite System, obrazowanie, Geographic Information System) w monitorowaniu sytuacji i wsparciu decyzji; systemy obserwacji i identyfikacji (kamery, termowizja, analiza obrazu w ujęciu funkcjonalnym), detekcja zagrożeń i monitoring infrastruktury; technologie łączności i transmisji danych (łączność kryzysowa, interoperacyjność, odporność na zakłócenia, podstawy systemów szyfrowanych); internet rzeczy (IoT) i inteligentna infrastruktura – możliwości i ryzyka dla bezpieczeństwa; robotyka i automatyzacja w działaniach służb (EOD – Explosive Ordnance Disposal, rozpoznanie, wsparcie logistyki, prace w środowisku skażonym); biotechnologie i technologie medyczne w bezpieczeństwie (diagnostyka, monitoring epidemiologiczny, wsparcie ratownictwa) – szanse i zagrożenia; technologie ochrony infrastruktury krytycznej (systemy detekcji, zabezpieczenia fizyczne i perymetryczne, monitoring środowiskowy); podstawy zarządzania wdrożeniem technologii w instytucjach bezpieczeństwa (analiza potrzeb, wymagania operacyjne, testy i pilotaże, interoperacyjność, szkolenia, utrzymanie); ryzyka technologiczne (awarie, uzależnienie od dostawców, łańcuch dostaw, podatności, nadużycia) oraz aspekty prawne i etyczne stosowania technologii w sektorze publicznym; studia przypadków i ocena skuteczności rozwiązań w konkretnych scenariuszach zagrożeń.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): główne kategorie nowych technologii stosowanych w bezpieczeństwie oraz ich możliwe zastosowania w działaniach służb i administracji; uwarunkowania wdrażania technologii (wymagania operacyjne, interoperacyjność, utrzymanie, koszty) oraz znaczenie odporności i bezpieczeństwa łańcucha dostaw; kluczowe ryzyka, ograniczenia i dylematy prawno-etyczne związane z wykorzystaniem nowych technologii w ochronie bezpieczeństwa.

Umiejętności (potrafi): ocenić przydatność wybranych technologii do rozwiązania konkretnego problemu bezpieczeństwa i wskazać warunki skutecznego wdrożenia; identyfikować ryzyka technologiczne (w tym podatności i możliwość nadużyć) oraz proponować środki ich ograniczania na poziomie organizacyjnym i proceduralnym; analizować studia przypadków zastosowań technologii w sytuacjach kryzysowych i operacyjnych oraz formułować wnioski i rekomendacje.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego podejmowania decyzji dotyczących zastosowania technologii z uwzględnieniem skutków społecznych, prawnych i etycznych; krytycznej oceny przekazów o „innowacjach” i stałego aktualizowania wiedzy w szybko zmieniającym się obszarze; współpracy w zespole przy projektowaniu i ocenie rozwiązań technologicznych wspierających bezpieczeństwo.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

4. Obwód królewiecki a bezpieczeństwo regionu Morza Bałtyckiego

Cel kształcenia: zapoznanie ze znaczeniem obwodu królewieckiego dla bezpieczeństwa regionu Morza Bałtyckiego oraz przygotowanie do analizy jego roli jako obszaru o szczególnym znaczeniu strategicznym w polityce bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej i w planowaniu obronnym państw regionu; kształtowanie umiejętności oceny zagrożeń militarnych i pozamilitarnych wynikających z uwarunkowań geograficznych, infrastrukturalnych i informacyjnych, a także ich konsekwencji dla Polski, państw bałtyckich i wschodniej flanki NATO.

Treści merytoryczne: położenie geograficzne obwodu królewieckiego, jego specyfika jako eksklawy oraz konsekwencje dla środowiska bezpieczeństwa w rejonie Morza Bałtyckiego; uwarunkowania historyczne i polityczne kształtujące status regionu oraz jego znaczenie w relacjach Rosja-Zachód; potencjał i infrastruktura o znaczeniu strategicznym (transport,

porty, lotniska, infrastruktura wojskowa i krytyczna) w ujęciu analitycznym; militaryzacja regionu i jej konsekwencje dla stabilności (rozmieszczenie sił, demonstracje siły, presja militarna) – ujęcie ogólne i scenariuszowe; komponent morski i znaczenie akwenu Bałtyku (szlaki, bezpieczeństwo żeglugi, infrastruktura podmorska, obszary wrażliwe); oddziaływanie hybrydowe i informacyjne w regionie (dezinformacja, operacje wpływu, presja polityczna, aktywność służb); zagrożenia dla infrastruktury krytycznej państw regionu (energetyka, łączność, porty) oraz rola ochrony i odporności; znaczenie Przesmyku Suwalskiego i wybranych korytarzy komunikacyjnych w kontekście bezpieczeństwa regionalnego; współdziałanie i odpowiedź państw regionu oraz NATO/UE (odstraszanie, gotowość, obecność wojskowa, bezpieczeństwo morskie, wymiana informacji); możliwe kierunki rozwoju sytuacji w regionie i ich konsekwencje dla bezpieczeństwa Polski; analiza studiów przypadków incydentów i napięć w rejonie Bałtyku.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): znaczenie obwodu królewieckiego dla bezpieczeństwa regionu Morza Bałtyckiego oraz jego rolę w strategii bezpieczeństwa Rosji; uwarunkowania geograficzne, infrastrukturalne i polityczne kształtujące potencjał oddziaływania regionu na otoczenie; główne kategorie zagrożeń militarnych i pozamilitarnych w rejonie Bałtyku, w tym zagrożenia hybrydowe i informacyjne.

Umiejętności (potrafi): analizować wpływ obwodu królewieckiego na bezpieczeństwo Polski i państw regionu w ujęciu scenariuszowym oraz wskazywać możliwe konsekwencje dla polityki bezpieczeństwa; identyfikować obszary szczególnego ryzyka (m.in. infrastruktura krytyczna, bezpieczeństwo morskie, granice) i proponować kierunki działań wzmacniających odporność; krytycznie interpretować informacje i narracje dotyczące sytuacji w regionie Morza Bałtyckiego oraz formułować wnioski na podstawie studium przypadków.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego formułowania ocen dotyczących zagrożeń bezpieczeństwa regionalnego z uwzględnieniem niepewności i ograniczeń danych; stałego aktualizowania wiedzy o dynamicznie zmieniającej się sytuacji bezpieczeństwa w regionie Bałtyku; współpracy w zespole przy analizie problemów bezpieczeństwa regionalnego oraz prezentowania wniosków w sposób rzeczowy i oparty na argumentach.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady.

5. Operacje informacyjne i przeciwdziałanie dezinformacji

Cel kształcenia: zapoznanie z mechanizmami operacji informacyjnych oraz zjawiskiem dezinformacji jako narzędziem wpływu na bezpieczeństwo państwa i społeczeństwa; przygotowanie do rozumienia celów, metod i kanałów oddziaływania informacyjnego oraz do analizy i ograniczania skutków kampanii dezinformacyjnych; kształtowanie umiejętności weryfikacji informacji, identyfikacji manipulacji i projektowania działań prewencyjnych oraz reakcyjnych z poszanowaniem zasad państwa prawa, wolności słowa i etyki komunikacji publicznej.

Treści merytoryczne: główne pojęcia i typologie: informacja, propaganda, perswazja, manipulacja, dezinformacja/misinformacja/malinformacja, operacje wpływu; środowisko informacyjne i jego elementy (aktorzy, kanały, audytoria, algorytmy, media społecznościowe); cele operacji informacyjnych (osłabianie zaufania, polaryzacja, destabilizacja, wpływ na decyzje, demoralizacja) oraz logika działań w konflikcie i rywalizacji międzynarodowej; mechanizmy psychologiczne podatności (heurystyki, emocje, tożsamość grupowa, efekt potwierdzenia) i dynamika rozprzestrzeniania treści; narzędzia i techniki operacji informacyjnych (farmy trolli, boty, amplifikacja, podszywanie się, memetyka, „astroturfing”, manipulacja kontekstem); dezinformacja wizualna i generatywna (deepfake, syntetyczne obrazy i audio) – rozpoznawanie i ograniczenia metod detekcji; analiza sieci i ekosystemów narracji (węzły dystrybucji, influencerzy, społeczności, platformy); metody weryfikacji informacji (fact-checking, OSINT w ujęciu praktycznym, weryfikacja źródeł, triangulacja

danych, analiza metadanych w ujęciu ogólnym); wczesne ostrzeżenie i monitoring (wskaźniki kampanii, sygnały skoordynowanego działania); komunikacja strategiczna i komunikacja kryzysowa jako odpowiedź (prebunking, debunking, kontrnarracje, transparentność, budowanie zaufania); przeciwdziałanie dezinformacji w instytucjach publicznych (procedury, role, współpraca międzyinstytucjonalna, zasady publikacji i reagowania); bezpieczeństwo informacyjne a prawo i etyka (granice przeciwdziałania, odpowiedzialność platform, wolność słowa, ochrona danych); studia przypadków kampanii dezinformacyjnych oraz ocena skuteczności zastosowanych narzędzi.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): istotę operacji informacyjnych i dezinformacji oraz ich znaczenie dla bezpieczeństwa państwa i spójności społecznej; mechanizmy i techniki wpływu informacyjnego, w tym rolę środowiska cyfrowego i algorytmów; zasady i narzędzia przeciwdziałania dezinformacji (monitoring, weryfikacja, komunikacja strategiczna) oraz uwarunkowania prawno-etyczne tych działań.

Umiejętności (potrafi): identyfikować manipulacje informacyjne, oceniać wiarygodność źródeł i stosować metody weryfikacji treści; analizować przebieg kampanii informacyjnej (aktorzy, cele, kanały, narracje) i formułować wnioski dotyczące jej potencjalnych skutków; zaprojektować działania przeciwdziałania (prewencyjne i reakcyjne) dla instytucji lub społeczności, z uwzględnieniem komunikacji i ograniczeń prawnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego uczestnictwa w komunikacji publicznej oraz przeciwdziałania rozpowszechnianiu niezweryfikowanych treści; zachowania krytycyzmu poznawczego i stałego doskonalenia umiejętności weryfikacji informacji; współpracy w zespole przy monitoringu i reagowaniu na kampanie dezinformacyjne oraz prezentowania wniosków w sposób rzetelny i zgodny z etyką.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady ćwiczenia.

6. Przedmiot do wyboru

1) Bezpieczeństwo państwa w polskim dyskursie politycznym/National Security in Political Discourse in Poland

Cel kształcenia: przekazanie wiedzy na temat obecności problematyki bezpieczeństwa państwa w wymiarze wewnętrznym i zewnętrznym w polskim dyskursie politycznym.

Treści merytoryczne: definicja dyskursu politycznego; rodzaje dyskursu politycznego; język polskiej polityki; akcesja Polski do Paktu Północnoatlantyckiego w polskim dyskursie politycznym; integracja Polski z Unią Europejską w polskim dyskursie politycznym; stosunki z państwami sąsiedzkimi Rzeczypospolitej Polskiej w polskim dyskursie politycznym; analiza aktywności aktorów politycznych oraz instytucji w kontekście problematyki bezpieczeństwa narodowego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): mechanizmy społecznej i psychologicznej percepcji bezpieczeństwa; istotę i znaczenie relacji między mediami masowymi a sferą publiczną i społeczeństwem w kontekście bezpieczeństwa; relacje między organizacjami i instytucjami politycznymi i ekonomicznymi w skali krajowej i międzynarodowej.

Umiejętności (potrafi): wyjaśniać istotę mechanizmów bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, ich znaczenie dla kształtowania nowoczesnego państwa i społeczeństwa obywatelskiego; wskazać mechanizmy rządzące procesami zachodzącymi w sferze bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego oraz ocenić ich rolę w skali międzynarodowej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): aktywnego udziału w życiu publicznym społeczeństwa obywatelskiego na różnych poziomach partycypacji oraz przewidywać skutki swojej działalności; wzięcia odpowiedzialności za zachowanie bezpieczeństwa i stabilizacji regionu, kraju, Europy i świata.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

7. Przedmiot kierunkowy do wyboru I

1) Bezpieczeństwo energetyczne

Cel kształcenia: zapoznanie z istotą, uwarunkowaniami oraz znaczeniem bezpieczeństwa energetycznego w wymiarze krajowym i międzynarodowym; kształtowanie wiedzy na temat polityki energetycznej państwa, w szczególności Polski, globalnych i regionalnych procesów energetycznych oraz rozwijanie umiejętności analizy współczesnych zagrożeń i wyzwań bezpieczeństwa energetycznego.

Treści merytoryczne: pojęcie i istota bezpieczeństwa energetycznego – ujęcia teoretyczne i definicyjne; bezpieczeństwo energetyczne w teoriach stosunków międzynarodowych; wskaźniki i determinanty bezpieczeństwa energetycznego; zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego (polityczne, gospodarcze, technologiczne, środowiskowe); bezpieczeństwo energetyczne jako element strategii bezpieczeństwa państwa; geopolityczne uwarunkowania bezpieczeństwa energetycznego; międzynarodowy rynek energii – aktorzy, mechanizmy i zależności; polityka energetyczna wybranych państw świata (m.in. USA, Chiny, Niemcy, Francja, Wielka Brytania, Norwegia, Rosja); sankcje międzynarodowe a bezpieczeństwo energetyczne państw i regionów; bezpieczeństwo energetyczne w polityce UE i ONZ; uwarunkowania prawne i strategiczne bezpieczeństwa energetycznego Polski; podmioty bezpieczeństwa energetycznego w Polsce; polski miks energetyczny: węgiel kamienny i brunatny, ropa naftowa, gaz ziemny, OZE, energetyka jądrowa; dywersyfikacja źródeł i kierunków dostaw energii; infrastruktura krytyczna sektora energetycznego; transformacja energetyczna a bezpieczeństwo energetyczne; bezpieczeństwo energetyczne a polityka klimatyczna; kryzysy energetyczne i ich skutki – studia przypadków; case studies międzynarodowego bezpieczeństwa energetycznego (np. konflikty surowcowe, przerwy dostaw, wojny i kryzysy); aktualne wyzwania i perspektywy bezpieczeństwa energetycznego Polski i świata.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): krajowe i międzynarodowe uwarunkowania bezpieczeństwa energetycznego; mechanizmy funkcjonowania rynków energii oraz polityki energetycznej państw.

Umiejętności (potrafi): analizować procesy i zjawiska związane z bezpieczeństwem energetycznym w wymiarze krajowym i międzynarodowym; interpretować politykę energetyczną państw oraz skutki sankcji i kryzysów energetycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny bieżących wydarzeń politycznych i gospodarczych związanych z sektorem energetycznym; odpowiedzialnego wykorzystywania wiedzy z zakresu bezpieczeństwa energetycznego w analizie procesów publicznych.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

2) Bezpieczeństwo transgraniczne

Cel kształcenia: zapoznanie z istotą, uwarunkowaniami oraz znaczeniem bezpieczeństwa transgranicznego w wymiarze krajowym, regionalnym i międzynarodowym; kształtowanie wiedzy na temat systemu zarządzania granicami, ochrony granicy państwowej oraz rozwijanie umiejętności analizy współczesnych zagrożeń transgranicznych i mechanizmów ich zwalczania.

Treści merytoryczne: definiowanie i istota bezpieczeństwa transgranicznego; bezpieczeństwo transgraniczne jako element bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego; uwarunkowania polityczne, prawne, społeczne i ekonomiczne bezpieczeństwa transgranicznego; pojęcie granicy państwowej – funkcje, typologia i znaczenie we współczesnym świecie; ewolucja granic państwowych w Europie po 1989 r.; uwarunkowania bezpieczeństwa granic Rzeczypospolitej Polskiej; system ochrony granicy państwowej RP; ochrona granicy państwowej RP w latach 1990–2022 – zmiany instytucjonalne i organizacyjne;

rola Straży Granicznej w systemie bezpieczeństwa państwa; rola Krajowej Administracji Skarbowej (Służby Celno-Skarbowej) w ochronie granicy państwa; współpraca służb granicznych z innymi formacjami bezpieczeństwa (Policja, wojsko, ABW); współczesne zagrożenia transgraniczne (nielegalna migracja i presja migracyjna, przemyt ludzi i handel ludźmi, przemyt towarów i broni, przestępczość zorganizowana o charakterze transgranicznym, zagrożenia terrorystyczne, zagrożenia sanitarne i epidemiologiczne, zagrożenia hybrydowe i instrumentalizacja migracji); przeciwdziałanie i zwalczanie transgranicznej przestępczości zorganizowanej; system zarządzania granicami Unii Europejskiej (strefa Schengen, Frontex); współpraca międzynarodowa w zakresie ochrony granic; nowoczesne technologie w ochronie granic (systemy monitoringu, biometryka, systemy informacyjne); zarządzanie kryzysowe na granicy państwowej; studia przypadków współczesnych kryzysów transgranicznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): system bezpieczeństwa transgranicznego, jego organizację i funkcjonowanie.

Umiejętności (potrafi): diagnozować zagrożenia dla bezpieczeństwa transgranicznego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pracy w organizacjach i instytucjach publicznych, w tym organach administracji publicznej, partiach politycznych oraz innych organizacjach krajowych i międzynarodowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo granicy.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

8. Przedmiot kierunkowy do wyboru II

1) Negocjacje międzynarodowe

Cel kształcenia: zapoznanie z głównymi pojęciami procesu komunikowania się; budowanie umiejętności obserwacji i słuchania innych; zaznajomienie z zagadnieniami rozwiązywania problemów międzynarodowych.

Treści merytoryczne: pojęcie i istota dyplomatycznych negocjacji międzynarodowych; ujęcia teoretyczne negocjacji międzynarodowych; uwarunkowania kulturowe w negocjacjach kulturowych; sytuacja negocjacyjna i środowisko negocjacji międzynarodowych; uwarunkowania procesu negocjacyjnego: psychologia, kultura, ideologia; problematyka teorii wpływania na innych, narzędzia wpływu; elementy podstaw retoryki i erystyki; negocjacje jako komunikacja; komunikacja werbalna i niewerbalna; uwarunkowania ideologiczne w negocjacjach; taktyki i techniki negocjacyjne: przygotowanie do negocjacji, przebieg procesu negocjacyjnego, style i strategie negocjacyjne, taktyki negocjacyjne (ustępstwa, obietnice, groźby, blefowanie, zobowiązania), przełamywanie impasu, faza finalizacji, ochrona przed podstępными taktykami; cechy dobrego negocjatora; etyka w negocjacjach.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): mechanizmy i metody rozwiązywania sporów międzynarodowych za pomocą negocjacji międzynarodowych.

Umiejętności (potrafi): dokonać analizy sytuacji negocjacyjnej i przeprowadzić wybór strategii i taktyk negocjacyjnych adekwatnych do określonej sytuacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rozwiązywania sporów i konfliktów za pomocą negocjacji i koncyliacji.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

2) Bezpieczeństwo zewnętrznych granic RP

Cel kształcenia: zapoznanie z procesem kształtowania granicy Polski w ujęciu historycznym, a także przeanalizowanie najważniejszych czynników wpływających współcześnie na bezpieczeństwo zewnętrznej granicy RP.

Treści merytoryczne: pojęcie granicy państwa - ujęcie teoretyczno-metodologiczne; zagrożenia bezpieczeństwa granicy państwowej; geneza i ewolucja systemu ochrony granicy Polski w ujęciu historycznym w okresie Piastów i Jagiellonów; system ochrony granic II Rzeczypospolitej; system ochrony granic Polski Ludowej; współczesne uwarunkowania

ochrony granicy państwa po 1989 r.; Straż Graniczna w systemie bezpieczeństwa państwa; Straż Graniczna wobec zagrożeń terrorystycznych; system zarządzania bezpieczeństwem granicy zewnętrznej Unii Europejskiej - geneza i działanie; granica państwowa jako kategoria wielowymiarowa; zjawisko przestępczości granicznej; kontrola graniczna - istota, uwarunkowania i strategie; granica państwa polskiego w ujęciu instytucjonalno-prawnym: regulacje prawne dotyczące ochrony granicy państwowej, Straży Granicznej, działań antyterrorystycznych oraz ochrony i funkcjonowania granic zewnętrznych Unii Europejskiej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): mechanizmy funkcjonowania mechanizmów oraz instytucji bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego; współczesne zagrożenia i wyzwania stojące przed polityką i bezpieczeństwem państwa z perspektywy krajowej i międzynarodowej; relacje między organizacjami i instytucjami politycznymi i ekonomicznymi w skali krajowej i międzynarodowej; historyczne uwarunkowania ewolucji bezpieczeństwa świata, Europy i Polski.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie dobrać argumenty do dyskusji na temat zagwarantowania bezpieczeństwa granic Polski zarówno z perspektywy historycznej jak i w ujęciu współczesnym; opisać i ocenić procesy zachodzące w sferze bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego z perspektywy różnych ujęć teoretycznych i doktrynalnych; wskazywać determinanty ewolucji historycznej bezpieczeństwa świata i Polski.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): samodzielnego i krytycznego uzupełniania wiedzy i umiejętności poszerzonych o wymiar interdyscyplinarny; ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego;

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

9. Przedmiot kierunkowy do wyboru III

1) Biały wywiad a bezpieczeństwo międzynarodowe

Cel kształcenia: zapoznanie z węzłowymi zagadnieniami odnoszącymi się do relacji między białym wywiadem a bezpieczeństwem międzynarodowym.

Treści merytoryczne: analiza śledzenia otwartych źródeł informacji w następujących obszarach: zagrożenia militarne i zbrojenia; bezpieczeństwo energetyczne; terroryzm międzynarodowy – bieżące problemy i zagrożenia; polityka międzynarodowa krajów grupy G7, Unii Europejskiej i Rosji; istota białego wywiadu w kontekście bezpieczeństwa międzynarodowego; główne pojęcia; uregulowania prawne ochrony informacji, a pozyskiwanie i przetwarzanie wiedzy z otwartych źródeł informacji; akty prawne normujące pozyskiwanie i przetwarzanie informacji uzyskanych z przestrzeni publicznej; źródła i narzędzia pozyskiwania informacji; biały wywiad jako podstawowy zakres działania służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa; modus operandi służb specjalnych prowadzących działania globalne; biały wywiad narzędziem walki politycznej na arenie międzynarodowej; rola służb prasowych gabinetów politycznych w pozyskiwaniu i informacji na potrzeby polityczne; publiczne bazy danych źródłem informacji międzynarodowych korporacji w walce o dominację na rynkach światowych; wywiad gospodarczy - obszary działalności; analiza pozyskiwanych informacji i wykorzystanie narzędzi do ich przetwarzania; zarządzanie przestrzenią informacyjną w kontekście ochrony interesów państwa na arenie międzynarodowej; dezinformacja; wykorzystanie otwartych źródeł informacji w działaniach dezinformacyjnych na kierunku politycznym, militarnym i gospodarczym.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): mechanizmy funkcjonowania instytucji bezpieczeństwa.

Umiejętności (potrafi): wyjaśnić istotę i wyzwania dotyczące białego wywiadu we współczesnym bezpieczeństwie międzynarodowym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystywania metod białego wywiadu.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

2) Dyplomacja obronna i współpraca wojskowa

Cel kształcenia: zapoznanie z istotą i znaczeniem dyplomacji obronnej jako narzędzia polityki bezpieczeństwa państwa oraz mechanizmami współpracy wojskowej w wymiarze dwustronnym i wielostronnym; rozwijanie umiejętności analizy uwarunkowań, interesów i ograniczeń współpracy obronnej, w tym funkcjonowania relacji sojuszniczych, partnerstw międzynarodowych oraz udziału państwa w działaniach i inicjatywach wojskowych na arenie międzynarodowej.

Treści merytoryczne: podstawy dyplomacji obronnej, jej cele oraz miejsce w polityce zagranicznej i bezpieczeństwa państwa; uwarunkowania współpracy wojskowej w środowisku sojuszniczym i partnerskim, w tym znaczenie interoperacyjności, standardów, planowania zdolności oraz praktycznych form współdziałania; zagadnienia związane z funkcjonowaniem głównych formatów współpracy w obszarze bezpieczeństwa (w szczególności w otoczeniu euroatlantyckim), a także rola kanałów wojskowych i instytucjonalnych takich jak przedstawicielstwa obronne, konsultacje, wizyty, szkolenia i ćwiczenia; wiarygodność państwa i sygnalizacji strategicznej, współpracy cywilno-wojskowej i międzyresortowej, wsparcia państwa-gospodarza oraz zasad pracy na informacjach jawnych i wrażliwych; sytuacje kryzysowe i incydenty z komponentem wojskowym, w których szczególnego znaczenia nabierają kanały komunikacji, deeskalacja i zarządzanie ryzykiem.

Efekty uczenia się

Wiedza (zna i rozumie): istotę dyplomacji obronnej oraz jej narzędzia i cele w polityce bezpieczeństwa państwa; główne formy współpracy wojskowej i ich znaczenie dla budowy zdolności obronnych, interoperacyjności i wiarygodności sojuszniczej; zależności między współpracą obronną a odstraszaniem, stabilnością regionalną oraz udziałem w działaniach międzynarodowych.

Umiejętności (potrafi): analizować uwarunkowania, interesy i ryzyka działań w obszarze współpracy obronnej oraz formułować wnioski przydatne w procesie decyzyjnym; przygotować krótkie propozycje działań i argumentację (warianty, korzyści, koszty, ryzyka) w sprawach współpracy wojskowej, w tym w kontekście sytuacji kryzysowych; interpretować jawne informacje dotyczące ćwiczeń, współdziałania i inicjatyw sojuszniczych, oceniając ich znaczenie operacyjne i komunikacyjne.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego działania w środowisku współpracy międzyinstytucjonalnej i międzynarodowej z poszanowaniem zasad bezpieczeństwa informacji; wykazywania rzetelności, krytycznego myślenia i świadomości konsekwencji społecznych oraz politycznych działań państwa w sferze obronności; rozumienia znaczenia profesjonalizmu i etyki w reprezentowaniu instytucji publicznych oraz w komunikowaniu zagadnień dotyczących bezpieczeństwa.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

10. Przedmiot kierunkowy do wyboru IV

1) Współczesne zagrożenia ludzkości

Cel kształcenia: zapoznanie z głównymi współczesnymi zagrożeniami o charakterze globalnym oraz przygotowanie do rozumienia ich złożoności, wzajemnych powiązań i skutków dla bezpieczeństwa państw, społeczeństw i jednostek; kształtowanie umiejętności identyfikacji, analizy i oceny ryzyka w perspektywie krótko- i długoterminowej, z uwzględnieniem roli instytucji międzynarodowych, państw oraz aktorów pozapaństwowych w zapobieganiu, reagowaniu i budowaniu odporności.

Treści merytoryczne: pojęcie zagrożeń globalnych i ich typologie (naturalne, technologiczne, społeczne, polityczne, zdrowotne, środowiskowe); ryzyko, niepewność i złożoność – podejścia do prognozowania i scenariuszy; konflikty zbrojne, destabilizacja porządku międzynarodowego i rywalizacja mocarstw jako czynniki generujące zagrożenia systemowe; terroryzm i ekstremizm – ewolucja form, rekrutacja, finansowanie i przeciwdziałanie;

proliferaacja broni masowego rażenia i zagrożenia CBRN w ujęciu współczesnym; zagrożenia biologiczne i zdrowotne (epidemie/pandemie, odporność systemów ochrony zdrowia, bezpieczeństwo sanitarne); zmiany klimatu i degradacja środowiska jako mnożniki zagrożeń (klęski żywiołowe, susze, migracje, konflikty o zasoby); bezpieczeństwo żywnościowe i wodne (łańcuchy dostaw, kryzysy cenowe, niedobory); zagrożenia technologiczne i informacyjne (cyberzagrożenia, dezinformacja, manipulacja, nadużycia nowych technologii) oraz ich wpływ na spójność społeczną; kryzysy gospodarcze i finansowe, nierówności, ubóstwo i wykluczenie jako źródła napięć i niestabilności; migracje przymusowe i kryzysy humanitarne (czynniki wypychające i przyciągające, instrumenty zarządzania, skutki społeczne i polityczne); odporność społeczna i instytucjonalna, rola edukacji, komunikacji i zaufania publicznego; rola organizacji międzynarodowych i współpracy wielostronnej w zarządzaniu ryzykiem (mechanizmy koordynacji, pomoc humanitarna, sankcje, dyplomacja); analiza studiów przypadków wybranych kryzysów globalnych i wnioskowanie „lessons learned”.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): główne kategorie współczesnych zagrożeń ludzkości oraz mechanizmy ich powstawania i wzajemnego wzmocnienia; konsekwencje zagrożeń globalnych dla bezpieczeństwa państw, społeczeństw i jednostek, w tym w wymiarze politycznym, gospodarczym, środowiskowym i zdrowotnym; znaczenie współpracy międzynarodowej oraz roli instytucji publicznych w ograniczaniu ryzyka i budowaniu odporności.

Umiejętności (potrafi): identyfikować i analizować współczesne zagrożenia w ujęciu systemowym, wskazując powiązania przyczynowo-skutkowe oraz możliwe scenariusze rozwoju; oceniać poziom ryzyka i skutki wybranych zagrożeń na podstawie danych i studiów przypadków oraz formułować wnioski; krytycznie interpretować informacje dotyczące zagrożeń globalnych i odróżniać analizy oparte na faktach od przekazów manipulacyjnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego uczestnictwa w debacie publicznej o zagrożeniach globalnych, z poszanowaniem faktów i złożoności problemów; stałego aktualizowania wiedzy i rozwijania świadomości ryzyka w obliczu dynamicznych zmian; współpracy w zespole oraz podejmowania działań wspierających odporność społeczną i instytucjonalną.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

2) Państwa dysfunkcyjne a bezpieczeństwo międzynarodowe

Cel kształcenia: poszerzenie wiedzy z zakresu funkcjonowania państw dysfunkcyjnych w stosunkach międzynarodowych; zapoznanie z czynnikami wewnętrznymi i zewnętrznymi warunkującymi dysfunkcję; analiza wpływu państw dysfunkcyjnych na bezpieczeństwo międzynarodowe.

Treści merytoryczne: pojęcie, istota, klasyfikacja państw dysfunkcyjnych; geneza państw dysfunkcyjnych; uwarunkowania dysfunkcjonalności (wewnętrzne, międzynarodowe); wpływ państw dysfunkcyjnych na międzynarodowy kompleks bezpieczeństwa; implikacje międzynarodowe dysfunkcjonalności państw; społeczność międzynarodowa wobec problemu państw dysfunkcyjnych. Analiza uwarunkowań dysfunkcjonalności wybranych państw klasyfikowanych w Fragile States Index.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcie, kategorie i specyfikę państw dysfunkcyjnych; wpływ funkcjonowania państw dysfunkcyjnych na bezpieczeństwo lokalne, regionalne i globalne; sposoby odpowiedzi społeczności międzynarodowej na problemem państw dysfunkcyjnych.

Umiejętności (potrafi): opisać i ocenić wpływ państw dysfunkcyjnych na bezpieczeństwo międzynarodowe; prezentować publicznie poglądy oraz wyniki badań; posługiwać się specjalistyczną terminologią z zakresu nauk o bezpieczeństwie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny poziomu własnej wiedzy i umiejętności, uznania potrzeby ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

11. Przedmiot kierunkowy do wyboru V

1) Administracja publiczna a ochrona ludności

Cel kształcenia: zapoznanie z rolą administracji publicznej w systemie ochrony ludności oraz przygotowanie do rozumienia zadań, kompetencji i odpowiedzialności organów państwa i samorządu w zapobieganiu zagrożeniom, przygotowaniu, reagowaniu i odbudowie po zdarzeniach; kształtowanie umiejętności analizy lokalnych ryzyk, planowania działań ochronnych i koordynacji współpracy na poziomie gminnym.

Treści merytoryczne: istota ochrony ludności i jej miejsce w systemie bezpieczeństwa państwa; administracja publiczna jako podmiot odpowiedzialny za zapewnienie bezpieczeństwa i ciągłości usług publicznych; główne pojęcia: zagrożenie, ryzyko, sytuacja kryzysowa, odporność, infrastruktura krytyczna, ostrzeganie i alarmowanie, ewakuacja, pomoc humanitarna; powiązania ochrony ludności z zarządzaniem kryzysowym, obroną cywilną i ochroną infrastruktury krytycznej; zadania administracji rządowej i samorządowej (województwo–powiat–gmina) oraz współpraca z podmiotami ratowniczymi, służbami, inspekcjami i strażami, a także z organizacjami pozarządowymi i sektorem prywatnym; wymiar gminny ochrony ludności: identyfikacja lokalnych zagrożeń i zasobów, organizacja i koordynacja działań na terenie gminy, przygotowanie procedur i planów, zapewnienie ciągłości funkcjonowania urzędu i usług komunalnych; ostrzeganie, informowanie i komunikacja z mieszkańcami (w tym w sytuacjach dezinformacji), edukacja i budowanie odporności społecznej; organizacja ewakuacji i wsparcia ludności (miejsca doraźnego schronienia, zaopatrzenie, opieka nad grupami wrażliwymi, współpraca z lokalnymi podmiotami); ochrona i zabezpieczenie obiektów oraz usług o znaczeniu lokalnym (woda, ciepło, odpady, transport, łączność); przygotowanie i prowadzenie działań w sytuacjach masowych zdarzeń (powodzie, wichury, pożary, awarie infrastruktury, skażenia) oraz w warunkach zagrożeń hybrydowych; organizacja obiegu informacji i dokumentowania działań, zasady współdziałania i uruchamiania zasobów; ćwiczenia, szkolenia i wnioski „lessons learned” na podstawie studiów przypadków działań samorządów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): rolę administracji publicznej w systemie ochrony ludności oraz podział zadań i kompetencji między administracją rządową i samorządową; znaczenie współdziałania z podmiotami ratowniczymi, instytucjami i społeczeństwem w zapewnianiu bezpieczeństwa; kluczowe instrumenty ochrony ludności na poziomie lokalnym, w tym ostrzeganie, ewakuację, wsparcie mieszkańców i zapewnianie ciągłości usług publicznych.

Umiejętności (potrafi): identyfikować lokalne zagrożenia i zasoby oraz analizować ryzyka w perspektywie gminnej; opracować założenia działań ochrony ludności na poziomie gminy (procedury współdziałania, komunikacja, ewakuacja, wsparcie ludności) i wskazać podmioty odpowiedzialne; oceniać przygotowanie instytucji i usług komunalnych do funkcjonowania w sytuacji zagrożenia oraz formułować propozycje usprawnień organizacyjnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego podejmowania działań zorientowanych na ochronę życia i zdrowia mieszkańców, z uwzględnieniem potrzeb grup wrażliwych; współpracy z różnymi interesariuszami na poziomie lokalnym (służby, instytucje, NGO, mieszkańcy) oraz rzetelnej komunikacji w sytuacjach kryzysowych; stałego doskonalenia kompetencji w obszarze ochrony ludności.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

2) Bezpieczeństwo lokalne: rola samorządu w ochronie ludności

Cel kształcenia: zapoznanie z rolą samorządu terytorialnego w systemie bezpieczeństwa lokalnego oraz z zadaniami gminy, powiatu i województwa w obszarze ochrony ludności; przygotowanie do rozumienia uwarunkowań prawnych, organizacyjnych i finansowych działań ochronnych oraz współdziałania z administracją rządową, służbami, inspekcjami i strażami,

organizacjami pozarządowymi i społecznością lokalną; kształtowanie umiejętności identyfikacji zagrożeń na poziomie lokalnym, planowania przedsięwzięć prewencyjnych i reagowania oraz prowadzenia komunikacji z mieszkańcami w sytuacjach kryzysowych z zachowaniem zasad legalności, proporcjonalności i odpowiedzialności władz publicznych.

Treści merytoryczne: pojęcie bezpieczeństwa lokalnego i ochrony ludności oraz miejsce samorządu w systemie bezpieczeństwa państwa; kompetencje i zadania własne oraz zlecone jednostek samorządu terytorialnego w obszarze bezpieczeństwa i ochrony ludności; organizacja i współdziałanie na poziomie lokalnym (wójt/burmistrz/prezydent, starosta, marszałek; struktury zarządzania kryzysowego, centra zarządzania, zespoły i procedury współpracy); identyfikacja i ocena zagrożeń lokalnych (klęski żywiołowe, awarie techniczne, zagrożenia sanitarne, pożary, ekstremalne zjawiska pogodowe, incydenty infrastrukturalne, zagrożenia porządku publicznego i informacyjne) oraz priorytetyzacja potrzeb ochronnych; planowanie i przygotowanie ochrony ludności na poziomie gminy i powiatu (analiza ryzyka, plany i procedury, zasoby, logistyka, ewakuacja, miejsca schronienia, zabezpieczenie potrzeb bytowych); współpraca samorządu ze służbami, inspekcjami i strażami (PSP, Policja, PRM, sanepid, weterynaria, zarządcy infrastruktury) oraz z podmiotami ratowniczymi i wolontariackimi (OSP, WOPR, GOPR, NGO) – koordynacja, łączność i wymiana informacji; ochrona infrastruktury i usług komunalnych jako element odporności lokalnej (woda, energia, ciepło, transport, odpady, telekomunikacja) oraz ciągłość działania urzędu i jednostek organizacyjnych; komunikacja kryzysowa i informowanie mieszkańców (ostrzeżenia, rekomendacje, kanały komunikacji, przeciwdziałanie panice i dezinformacji, wiarygodność przekazu); edukacja dla bezpieczeństwa i budowanie odporności społeczności (profilaktyka, przygotowanie gospodarstw domowych, ćwiczenia i współpraca z placówkami oświatowymi); uwarunkowania etyczne i prawne działań ochronnych (prawa i wolności obywatelskie, ochrona danych, odpowiedzialność organów, przejrzystość decyzji); analiza studiów przypadków działań samorządu w sytuacjach nadzwyczajnych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): istotę bezpieczeństwa lokalnego i ochrony ludności oraz rolę samorządu terytorialnego w systemie bezpieczeństwa państwa; zakres zadań i kompetencji jednostek samorządu terytorialnego w obszarze przygotowania, reagowania i odbudowy po zdarzeniach oraz zasady współdziałania z administracją rządową i podmiotami ratowniczymi; mechanizmy planowania, koordynacji i komunikacji z mieszkańcami w sytuacjach zagrożeń oraz znaczenie odporności lokalnej i ciągłości działania usług publicznych.

Umiejętności (potrafi): identyfikować i analizować zagrożenia typowe dla środowiska lokalnego oraz oceniać ich skutki dla ludności, infrastruktury i funkcjonowania wspólnoty; opracować propozycje działań samorządu w zakresie prewencji, przygotowania, reagowania i komunikacji kryzysowej, z uwzględnieniem zasobów i ograniczeń; współpracować w zespole przy przygotowaniu rekomendacji lub procedur oraz formułować jasne komunikaty dla mieszkańców, minimalizujące ryzyko dezinformacji i chaosu informacyjnego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego podejmowania i uzasadniania ocen dotyczących działań ochronnych na poziomie lokalnym z uwzględnieniem dobra wspólnego, legalności i proporcjonalności; współpracy z różnymi interesariuszami (mieszkańcy, służby, organizacje pozarządowe, podmioty komunalne) z poszanowaniem ich ról i kompetencji; promowania postaw wzmacniających odporność społeczności lokalnej, w tym kultury bezpieczeństwa, solidarności i zaufania do instytucji publicznych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

12. Przedmiot kierunkowy do wyboru VI

1) Euroatlantyckie struktury bezpieczeństwa

Cel kształcenia: zapoznanie z zagadnieniami z zakresu euroatlantyckich struktur

bezpieczeństwa, w tym z rolą poszczególnych państw i organizacji międzynarodowych pełnioną na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa transatlantyckiego.

Treści merytoryczne: historia procesu integracji europejskiej; system prawny i instytucjonalny Unii Europejskiej; wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa; polityka UE wobec poszczególnych państw oraz regionów Europy i świata; geneza, zadania, struktura i ewolucja Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego; proces rozszerzania Sojuszu; relacje NATO z Rosją; współpraca NATO z Ukrainą; geneza, zadania i działalność Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie; mechanizmy funkcjonowania systemów politycznych wybranych państw przestrzeni euroatlantyckiej: Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Niemiec, Francji, Włoch, Kanady, Turcji; rola poszczególnych państw w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa transatlantyckiego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): genezę, rozwój i mechanizmy funkcjonowania UE i NATO; zasady funkcjonowania systemów politycznych wybranych państw przestrzeni euroatlantyckiej; rolę UE i NATO oraz poszczególnych państw w zakresie działań podejmowanych na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa w Europie i na świecie.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać i utrzymywać wiedzę; wyjaśniać zmiany zachodzące w obszarze polityki bezpieczeństwa poszczególnych struktur euroatlantyckich.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dalszego zgłębiania wiedzy z zakresu zagadnień związanych z euroatlantyckimi strukturami bezpieczeństwa; propagowania zdobytej wiedzy.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

2) Polityka bezpieczeństwa i obrony UE oraz współpraca transatlantycka

Cel kształcenia: zapoznanie z istotą, uwarunkowaniami i instrumentami polityki bezpieczeństwa i obrony Unii Europejskiej oraz z mechanizmami współpracy transatlantyckiej w obszarze bezpieczeństwa; przygotowanie do rozumienia relacji UE-NATO, podziału ról i komplementarności działań, a także wpływu procesów integracyjnych, decyzji państw członkowskich i środowiska międzynarodowego na zdolności obronne i odporność Europy; kształtowanie umiejętności analizy inicjatyw i dokumentów strategicznych UE oraz oceny ich znaczenia dla bezpieczeństwa Polski, w tym w kontekście zagrożeń hybrydowych, cybernetycznych i informacyjnych.

Treści merytoryczne: ewolucja europejskiej współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony oraz miejsce Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO) w systemie polityk UE; główne pojęcia i zasady: autonomia strategiczna, solidarność, wzajemna pomoc, odporność, odstraszanie i komplementarność; instytucje i proces decyzyjny UE w obszarze bezpieczeństwa (role Rady Europejskiej, Rady UE, Wysokiego Przedstawiciela, Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, komisji i agencji); instrumenty i inicjatywy WPBiO w ujęciu praktycznym (misje i operacje, planowanie i dowodzenie, rozwój zdolności, projekty współpracy, ćwiczenia i szkolenia); współpraca przemysłowo-obronna i budowa zdolności europejskich (standaryzacja, interoperacyjność, łańcuchy dostaw, wspólne zakupy w ujęciu ogólnym); relacje UE-NATO: pola współdziałania, bariery, spory kompetencyjne, mechanizmy koordynacji i wymiany informacji; współpraca transatlantycka w zakresie odstraszania, obrony zbiorowej i reagowania kryzysowego oraz jej znaczenie dla bezpieczeństwa regionu; zagrożenia dla bezpieczeństwa europejskiego i transatlantyckiego (hybrydowe, cyber, dezinformacja, presja migracyjna, szantaż energetyczny) oraz odpowiedź UE i NATO; odporność państw i społeczeństw jako element polityk UE (ochrona infrastruktury krytycznej, bezpieczeństwo łańcuchów dostaw, bezpieczeństwo technologiczne); współpraca z partnerami i sąsiedztwo UE jako obszar oddziaływania bezpieczeństwa; studia przypadków wybranych kryzysów i inicjatyw, z analizą konsekwencji dla Polski i rekomendacjami działań.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): główne pojęcia, uwarunkowania i instrumenty polityki bezpieczeństwa i obrony UE oraz jej miejsce w systemie bezpieczeństwa europejskiego; role instytucji UE i logikę procesu decyzyjnego w obszarze bezpieczeństwa oraz mechanizmy misji i operacji; charakter współpracy transatlantyckiej i relacji UE-NATO oraz ich znaczenie dla odstraszania, odporności i bezpieczeństwa Polski.

Umiejętności (potrafi): analizować dokumenty i inicjatywy UE w obszarze bezpieczeństwa i obrony oraz oceniać ich wpływ na interesy i zdolności państwa; identyfikować szanse i ryzyka związane z współpracą UE-NATO oraz proponować warianty działań na poziomie państwa i instytucji; interpretować wybrane studia przypadków współpracy transatlantyckiej i europejskiej, formułując wnioski dotyczące skuteczności instrumentów oraz możliwych kierunków rozwoju.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego formułowania ocen na temat integracji europejskiej w obszarze obronności z uwzględnieniem złożoności interesów państw i konsekwencji społecznych; współpracy w zespole przy opracowywaniu analiz i rekomendacji dla instytucji publicznych oraz komunikowania wniosków w sposób rzetelny; przestrzegania standardów etycznych i poszanowania prawa w analizie i projektowaniu działań w obszarze bezpieczeństwa.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

13. Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 1

Cel kształcenia: wprowadzenie do problematyki metodologii badań naukowych w obszarze nauk społecznych oraz nauk o bezpieczeństwie; zapoznanie ze specyfiką i zasadami pisania pracy magisterskiej; rozwijanie umiejętności pracy naukowo-badawczej oraz zasad konstruowania prac dyplomowych.

Treści merytoryczne: zapoznanie ze specyfiką i zasadami pisania pracy magisterskiej; wybór tematu opracowania; dyskusja nad możliwościami realizacyjnymi prowadzenia badań; wybór i opracowanie tematu oraz problematyki badawczej zgodnie z prezentowanymi zainteresowaniami badawczymi; omówienie etyki prowadzenia badań.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady konstruowania prac magisterskich; metodologię prowadzenia badań z zakresu nauk o bezpieczeństwie.

Umiejętności (potrafi): organizować warsztat badawczy; racjonalnie planować własną pracę; określić docelowe metody badawcze.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wyboru tematu pracy magisterskiej zgodnego z zainteresowaniami naukowo-badawczymi, krytycznej oceny swojej wiedzy i umiejętności.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

14. Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 2

Cel kształcenia: rozwijanie umiejętności pracy naukowo-badawczej, opanowanie techniki pisania pracy i sztuki prezentowania wyników badań własnych; przygotowanie części pracy dyplomowej.

Treści merytoryczne: zaprezentowanie planu pracy magisterskiej oraz wskazanych przez promotora części pracy; analiza struktury pracy pod kątem jej celu i przyjętych problemów badawczych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): metody, techniki i narzędzia badawcze oraz możliwości ich zastosowania w obszarze nauk o bezpieczeństwie.

Umiejętności (potrafi): projektować i organizować warsztat badawczy; racjonalnie planować działania badawcze; definiować docelową próbę badawczą.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): analizy i rozwiązywania problemów poznawczych na drodze prowadzenia badań naukowych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

15. Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 3

Cel kształcenia: doskonalenie umiejętności prowadzenia samodzielnych badań naukowych, krytycznej analizy i interpretacji wyników; polepszenie znajomości zasad redakcji naukowej oraz profesjonalnej prezentacji rezultatów badań; przygotowanie kolejnych części pracy dyplomowej.

Treści merytoryczne: analiza czynników stymulujących i ograniczających proces badawczy; doskonalenie techniki pisania oraz sztuki prezentowania wyników badań własnych; przygotowanie kolejnej części pracy dyplomowej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): determinanty efektywnego zbierania materiału badawczego; terminologię, teorię i techniki pozyskiwania danych oraz zaawansowaną metodologię prowadzenia badań z zakresu nauk o bezpieczeństwie.

Umiejętności (potrafi): zastosować adekwatną do problemu badawczego i celu pracy metodologię badań naukowych; aplikować techniki i narzędzia badawcze; organizować warsztat badawczy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): współpracy z zespołem badawczym w celu realizacji badań naukowych oraz aktywnego uczestnictwa w przedsięwzięciach badawczych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

16. Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 4

Cel kształcenia: zredagowanie pracy magisterskiej, przygotowanie do egzaminu dyplomowego.

Treści merytoryczne: przygotowanie i zaprezentowanie końcowej wersji pracy dyplomowej; dyskusja dotycząca jej aspektów formalnych; ostateczna redakcja pracy zgodnie z wymogami uczelni.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): znaczenie przeprowadzonych badań naukowych; możliwości technologii informatycznych w prowadzeniu badań i komunikowaniu ich wyników.

Umiejętności (potrafi): prezentować wyniki przeprowadzonych badań; argumentować sposób ich realizacji; organizować warsztat badawczy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): komunikowania wyników przeprowadzonych badań; ponoszenia odpowiedzialności za podejmowane decyzje; naukowej debaty w obszarze nauk o bezpieczeństwie.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

17. Sztuczna inteligencja w bezpieczeństwie państwa

Cel kształcenia: zapoznanie z rolą i zastosowaniami sztucznej inteligencji w systemie bezpieczeństwa państwa oraz przygotowanie do rozumienia, oceny i odpowiedzialnego wykorzystywania narzędzi AI w identyfikacji zagrożeń, analizie danych, wspomaganiu decyzji i budowaniu odporności instytucji publicznych; kształtowanie świadomości ograniczeń AI, ryzyk (w tym dezinformacji i cyberzagrożeń) oraz wymogów prawnych i etycznych związanych z użyciem systemów algorytmicznych.

Treści merytoryczne: główne pojęcia: sztuczna inteligencja, uczenie maszynowe, uczenie głębokie, modele generatywne, automatyzacja i systemy wspomagania decyzji; dane jako zasób bezpieczeństwa (źródła danych, jakość, stronniczość, anonimizacja, ochrona informacji); AI w analizie środowiska bezpieczeństwa i wczesnym ostrzeganiu (wykrywanie wzorców, predykcja, analiza trendów); zastosowania AI w cyberbezpieczeństwie (detekcja incydentów, analiza złośliwego oprogramowania, monitorowanie anomalii, automatyzacja reakcji); AI w przeciwdziałaniu dezinformacji i operacjom wpływu (analiza sieci, identyfikacja botów, wykrywanie deepfake'ów, weryfikacja treści); wykorzystanie AI w ochronie infrastruktury krytycznej i bezpieczeństwie publicznym (monitoring, analiza obrazu i sygnałów, wsparcie służb i administracji); AI w logistyce i planowaniu działań w sytuacjach kryzysowych

(optymalizacja zasobów, scenariusze, symulacje); zagrożenia wynikające z użycia AI (ataki na modele, prompt injection, data poisoning, nadużycia generatywne, broń autonomiczna i „dual use”); odpowiedzialne wdrażanie AI w instytucjach państwa (zarządzanie ryzykiem, audytowalność, transparentność, nadzór człowieka, testowanie i walidacja); główne standardy i regulacje dotyczące stosowania AI oraz ochrony danych i informacji w sektorze publicznym; studia przypadków (m.in. konflikt zbrojny, kryzysy migracyjne, incydenty cybernetyczne, kampanie dezinformacyjne).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): główne pojęcia oraz obszary zastosowań AI w bezpieczeństwie państwa; mechanizmy i ograniczenia działania narzędzi AI, w tym ryzyka błędów, stronniczości i podatności na nadużycia; główne kategorie zagrożeń związanych z AI (cyber, informacyjne, infrastrukturalne) oraz znaczenie wymogów prawnych i etycznych w ich ograniczaniu.

Umiejętności (potrafi): wskazać i ocenić przydatność wybranych zastosowań AI dla zadań instytucji bezpieczeństwa państwa oraz formułować wnioski z analizy studiów przypadków; identyfikować typowe ryzyka wdrożenia AI i zaproponować środki ograniczające (proceduralne, organizacyjne i techniczne) z zachowaniem zasady nadzoru człowieka; krytycznie analizować treści generowane i wspierane przez AI (w tym materiały dezinformacyjne) oraz stosować metody weryfikacji i oceny wiarygodności informacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego korzystania z narzędzi AI z uwzględnieniem ochrony informacji, bezpieczeństwa danych oraz konsekwencji społecznych i prawnych; krytycznej oceny własnej wiedzy i ciągłego jej aktualizowania w szybko zmieniającym się obszarze technologii; współpracy w zespole przy rozwiązywaniu problemów bezpieczeństwa wymagających analizy danych i oceny technologii.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

18. Wojsko i obronność państwa

Cel kształcenia: przekazanie wiedzy na temat: systemu obronnego państwa, roli i znaczenia sił zbrojnych w zapewnieniu bezpieczeństwa państwa, teorii wojen, strategicznych dokumentów polskiego systemu obronnego, zadań obywateli w systemie obronnym oraz rodzajów sił zbrojnych.

Treści merytoryczne: obronność państwa; rola i miejsce sił zbrojnych w państwie; zasada politycznej neutralności armii oraz cywilnej kontroli nad siłami zbrojnymi; współczesne rodzaje i modele sił zbrojnych; sojusze polityczno-militarne; współczesne zagrożenia i konflikty zbrojne na świecie; zmiany i tendencje zachodzące we współczesnych siłach zbrojnych; konstytucyjne zadania Sił Zbrojnych RP; zadania i kompetencje Prezydenta RP oraz Rady Ministrów w sferze bezpieczeństwa i obronności państwa; kompetencje i zadania parlamentu oraz samorządu terytorialnego w sferze bezpieczeństwa i obronności państwa; rodzaje sił zbrojnych: Wojska Lądowe, Siły Powietrzne, Marynarka Wojenna, Wojska Specjalne, Wojska Obrony Terytorialnej; powinności obywateli w kwestii obronności państwa.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): rolę sił zbrojnych w zapewnieniu bezpieczeństwa państwa.

Umiejętności (potrafi): analizować i oceniać rolę sił zbrojnych w zapewnieniu bezpieczeństwa państwowego; opisać i ocenić procesy zachodzące w środowisku międzynarodowym w obszarze zagrożeń bezpieczeństwa państwa.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dalszego uzupełniania wiedzy na temat roli i znaczenia sił zbrojnych w zapewnieniu bezpieczeństwa militarnego państwa; dalszego opisu i interpretacji zjawisk towarzyszących działaniu sił zbrojnych; uzupełniania wiedzy na temat bezpieczeństwa państwa.

Forma prowadzenia zajęć: wykłady, ćwiczenia.

IV. PRAKTYKA

1. Praktyka

Cel kształcenia: pogłębianie i doskonalenie zaawansowanych kompetencji zawodowych dotyczących bezpieczeństwa (także w obszarze cyberzagrożeń) i obronności poprzez samodzielne i odpowiedzialne uczestnictwo w działaniach instytucji; zdobycie wiedzy umożliwiającej realizację złożonych zadań dotyczących bezpieczeństwa i obronności związanych z instytucją oraz współpraca z zespołem pracowników w tym obszarze; rozwijanie umiejętności analitycznych, decyzyjnych i organizacyjnych związanych z bezpieczeństwem i obronnością; doskonalenie indywidualnego warsztatu zawodowego.

Treści merytoryczne: struktury zarządzania, mechanizmy decyzyjne oraz procedury operacyjne i kontrolne zwłaszcza związane z bezpieczeństwem i obronnością obowiązujące w instytucji; udział w planowaniu, realizacji i ewaluacji działań zawodowych, projektów lub procesów zwłaszcza związanych z bezpieczeństwem i obronnością realizowanych przez instytucję; stosowanie specjalistycznych metod, technik i narzędzi pracy właściwych dla danej instytucji; analiza procesu diagnozy, monitorowania i ewaluacji działań związanych z bezpieczeństwem i obronnością realizowanych w instytucji; identyfikacja ról, kompetencji i odpowiedzialności kadry kierowniczej oraz specjalistycznej związanych z bezpieczeństwem i obronnością.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady funkcjonowania, zarządzania i organizacji zadań związanych z bezpieczeństwem i obronnością w instytucji; istotę zjawisk systemowych zagrażających bezpieczeństwu instytucji.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie planować, realizować złożone działania zawodowe związane z bezpieczeństwem i obronnością adekwatnie do specyfiki instytucji, w której odbywa praktykę; analizować problemy praktyczne oraz proponować rozwiązania z wykorzystaniem nowych technologii i elementów projektowania strategicznego; opisywać i oceniać procesy zachodzące w sferze bezpieczeństwa; identyfikować i analizować zagrożenia instytucji; interpretować i krytycznie oceniać mechanizmy oraz polityki bezpieczeństwa w instytucji; współpracować z zespołem pracowników w zadaniach związanych z bezpieczeństwem.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych związanych z bezpieczeństwem i obronnością; postępowania profesjonalnego i etycznego, przestrzegania zasad etyki zawodowej; krytycznej oceny własnych kompetencji, ograniczeń oraz dostrzegania potrzeby ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego; angażowania się w działania na rzecz interesu publicznego i bezpieczeństwa instytucji; ponoszenia odpowiedzialności za podejmowane decyzje i działania.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

V. INNE

1. Ergonomia

Cel kształcenia: zdobycie wiedzy w zakresie ergonomii, zasad dopasowania techniki do zasad różnych form aktywności zawodowej człowieka oraz kształtowanie postaw odpowiedzialności i priorytetu zdrowia i życia ludzi.

Treści merytoryczne: ergonomia jako interdyscyplinarna dziedzina wiedzy – współczesne kierunki rozwoju i zastosowania praktyczne; kierunki badawcze współczesnej ergonomii; zaawansowana ergonomia stanowiska pracy: analiza obciążeń fizycznych i psychicznych, ergonomia poznawcza, stres i zmęczenie, organizacja czasu pracy; materialne i niematerialne środowisko pracy; ergonomia pracy siedzącej i stojącej w kontekście długotrwałej aktywności zawodowej; skutki zdrowotne, społeczne i organizacyjne błędów ergonomicznych oraz metody ich ograniczania; ergonomia jako element zarządzania bezpieczeństwem i jakością pracy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zaawansowane pojęcia, metody i narzędzia ergonomii stosowane w analizie i projektowaniu środowiska pracy; złożone zależności między człowiekiem, techniką i organizacją pracy.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie analizować i oceniać warunki pracy pod kątem ergonomii fizycznej, psychicznej i poznawczej; proponować racjonalne i adekwatne rozwiązania ergonomiczne ograniczające ryzyko zdrowotne i organizacyjne; krytycznie oceniać rozwiązania techniczne i produkty pod względem jakości ergonomicznej; uwzględniać zasady ergonomii w decyzjach zawodowych, organizacyjnych i konsumenckich.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego stosowania zasad ergonomii w środowisku pracy i życiu codziennym; reagowania na zagrożenia ergonomiczne oraz inicjowania działań usprawniających warunki pracy; uczenia się przez całe życie w zakresie poprawy ergonomii i bezpieczeństwa pracy.

Forma prowadzenia zajęć: kurs z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

2. Etykieta

Cel kształcenia: pogłębienie wiedzy dotyczącej wybranych zasad savoir-vivre'u; wprowadzenie w elementy protokołu dyplomatycznego.

Treści merytoryczne: zagadnienia dotyczące zasad savoir-vivre'u i ceremoniału dyplomatycznego; zasady etykiety oraz precedencji; precedencja w biznesie; etykieta akademicka – tytułowanie, zasady korespondencji służbowej; dresscode w biznesie; zasady przedstawiania.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady savoir-vivre'u, etykiety i protokołu dyplomatycznego w kontekście relacji zawodowych i międzynarodowych; reguły precedencji, komunikacji formalnej i zachowań oficjalnych w różnych środowiskach instytucjonalnych.

Umiejętności (potrafi): świadomie i adekwatnie stosować zasady etykiety, precedencji i protokołu w złożonych sytuacjach zawodowych i społecznych; dostosowywać formy komunikacji, zachowania i autoprezentacji do kontekstu kulturowego, instytucjonalnego i sytuacyjnego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego stosowania zasad etykiety w relacjach interpersonalnych, zawodowych i międzykulturowych; respektowania norm społecznych, kulturowych i zawodowych w kontaktach formalnych i nieformalnych.

Forma prowadzenia zajęć: kurs z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

3. Ochrona własności intelektualnej

Cel kształcenia: pogłębienie wiedzy z zakresu ochrony własności intelektualnej oraz rozwinięcie umiejętności interpretowania i stosowania przepisów prawa autorskiego i prawa własności przemysłowej w złożonych sytuacjach zawodowych i naukowych; przygotowanie świadomego, odpowiedzialnego i zgodnego z prawem zarządzania własnością intelektualną w działalności akademickiej, badawczej i zawodowej.

Treści merytoryczne: pojęcie ochrony własności intelektualnej; pojęcie prawa autorskiego; przedmioty ochrony własności intelektualnej; podmioty praw własności intelektualnej oraz zakres ich uprawnień i odpowiedzialności; ochrona własności intelektualnej w działalności naukowej i dydaktycznej (plagiat, autoplaciat, cytowanie, open access); naruszenia praw własności intelektualnej oraz środki ochrony prawnej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): system i zasady ochrony własności intelektualnej; konsekwencje prawne i etyczne naruszeń własności intelektualnej.

Umiejętności (potrafi): interpretować i stosować przepisy dotyczące ochrony własności intelektualnej w złożonych przypadkach praktycznych; prawidłowo korzystać z cudzych utworów w działalności naukowej i zawodowej, z uwzględnieniem zasad cytowania.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego i etycznego postępowania w zakresie korzystania z cudzej własności intelektualnej; poszanowania praw twórców i autorów w działalności naukowej.

Forma prowadzenia zajęć: kurs z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

4. Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

Cel kształcenia: zapoznanie z informacjami na temat ogólnych zasad postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń, okoliczności i przyczyn wypadków; zasad udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku, jak również wskazanie potencjalnych zagrożeń, które mogą wystąpić w środowisku uniwersyteckim.

Treści merytoryczne: system bezpieczeństwa i higieny pracy – cele, zadania i znaczenie w środowisku akademickim i zawodowym; podstawy prawne BHP: aktualne regulacje prawne, obowiązki i odpowiedzialność uczestników procesu pracy i kształcenia; identyfikacja, analiza i ocena zagrożeń dla życia i zdrowia w środowisku uniwersyteckim i przyszłym środowisku pracy (czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe); metody zapobiegania zagrożeniom oraz zasady doboru środków ochrony zbiorowej i indywidualnej; organizacja bezpiecznego postępowania w sytuacjach kryzysowych (wypadek, pożar, ewakuacja, zagrożenia środowiskowe); zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej – procedury, wyposażenie apteczki, odpowiedzialność prawna.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): system i znaczenie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy w środowisku akademickim i zawodowym; mechanizmy powstawania zagrożeń oraz przyczyny i skutki wypadków; zasady pierwszej pomocy.

Umiejętności (potrafi): identyfikować, analizować i oceniać zagrożenia dla zdrowia i życia w różnych środowiskach pracy i nauki; podejmować właściwe działania w sytuacjach wypadkowych i kryzysowych, zgodnie z obowiązującymi procedurami; udzielać pierwszej pomocy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialnego i świadomego dbania o bezpieczeństwo własne oraz innych osób w środowisku akademickim i zawodowym; przestrzegania i promowania zasad BHP oraz kultury bezpieczeństwa; angażowania się w podejmowanie czynności ratunkowych.

Forma prowadzenia zajęć: kurs z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

PLAN STUDIÓW KIERUNKU BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE I OBRONNOŚĆ

Obowiązuje do cyklu: 2026 Z

Poziom studiów: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Liczba semestrów: 4

Dziedzina/y nauki/dyscyplina/y naukowa/e lub artystyczna/e: dziedzina nauk społecznych, dyscypliny naukowe: nauki o polityce i administracji, nauki o bezpieczeństwie

Rok studiów: 1, semestr: 1

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa	
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne			
Grupa treści													
I - WYMAGANIA OGÓLNE													
1	Język obcy specjalistyczny	1	2	1	zal. oc.	f	30	0	30	1	0	0	
2	Technologie informacyjne w systemach bezpieczeństwa		2	1	zal. oc.	o	30	0	30	1	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			4	2	x	x	60	0	60	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2	x	x	60	0	60	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2	1	x	x	30	0	30	1	0	0	

II - PODSTAWOWYCH												
1	Geopolityka i geostrategia bezpieczeństwa Polski	1	4	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
2	Międzynarodowe systemy ochrony praw człowieka	1	4	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			8	2,4	x	x	120	60	60	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2,4	x	x	60	0	60	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Sztuczna inteligencja w bezpieczeństwie państwa	1	4	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
2	Wojsko i obronność państwa	1	4	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
3	Przedmiot do wyboru	1	2	0,6	zal. oc.	f	30	15	15	2	0	0
4	Przedmiot kierunkowy do wyboru I	1	3	0,6	zal. oc.	f	45	30	15	2	0	0
5	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 1	1	4	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			17	4,8	x	x	225	105	120	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	4,8	x	x	120	0	120	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			9	2,4	x	x	105	45	60	6	0	0
IV – INNE												
1	Etykieta	1	0,5	0	zal.	o	4	4	0	0	0	0
2	Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	1	0,5	0	zal.	o	4	4	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			1	0	x	x	8	8	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 1			30	9,2	x	x	413	173	240	24	0	0

Rok studiów: 1, semestr: 2

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa	
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne			
Grupa treści													
I – PODSTAWOWYCH													
1	Analiza wywiadowcza i kontrwywiadowcza	2	4	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0	
2	Prawo obronne Rzeczypospolitej Polskiej	2	4	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0	
3	Zarządzanie kryzysowe i reagowanie na zagrożenia	2	4	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0	
4	Cyberbezpieczeństwo i obrona w cyberprzestrzeni	2	4	1,2	zal. oc.	o	60	30	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			16	4,8	x	x	240	120	120	14	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	4,8	x	x	120	0	120	14	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
II – KIERUNKOWYCH													
1	Międzynarodowe stosunki ekonomiczne	2	5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0	
2	Przedmiot kierunkowy do wyboru II	2	3,5	1,2	zal. oc.	f	60	30	30	2	0	0	
3	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 2	2	5	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			13,5	3,6	x	x	150	60	90	8	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	3,6	x	x	90	0	90	8	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			8,5	2,4	x	x	90	30	60	4	0	0	

III – INNE													
1	Ergonomia	2	0,25	0	zal.	o	2	2	0	0	0	0	0
2	Ochrona własności intelektualnej	2	0,25	0	zal.	o	2	2	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0,5	0	x	x	4	4	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 2			30	8,4	x	x	394	184	210	22	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. Na I roku studiów			60	17,6	x	x	807	357	450	46	0	0	0

Rok studiów: 2, semestr: 3

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa	
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne			
Grupa treści													
I – PODSTAWOWYCH													
1	Etyka w polityce bezpieczeństwa	3	4,0	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			4,0	1,2	x	x	60	30	30	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	1,2	x	x	30	0	30	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
II – KIERUNKOWYCH													
1	Nowe technologie w służbie bezpieczeństwa	3	4	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0	
2	Obwód królewiecki a bezpieczeństwo regionu Morza Bałtyckiego	3	1	0	zal. oc.	o	15	15	0	2	0	0	
3	Przedmiot kierunkowy do wyboru III	3	5	1,2	egz.	f	60	30	30	4	0	0	

4	Przedmiot kierunkowy do wyboru IV	3	5	1,2	egz.	f	60	30	30	4	0	0
5	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 3	3	5	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			20	4,8	x	x	225	105	120	16	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	4,8	x	x	120	0	120	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			15	3,6	x	x	150	60	90	10	0	0
III – PRAKTYKA												
1	Praktyka	3	6	6	zal. oc.	f	0	0	0	0	160	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			6	6	x	x	0	0	0	0	160	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	6	x	x	0	0	0	0	160	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			6	6	x	x	0	0	0	0	160	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 3			30	12,0	x	x	285	135	150	20	160	0

Rok studiów: 2, semestr: 4

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa	
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne			
Grupa treści													
I – PODSTAWOWYCH													
1	Problemy demograficzne Polski i świata	4	5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0	
2	Bezpieczeństwo ekonomiczne	4	3	1,2	zal. oc.	o	60	30	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			8	2,4	x	x	120	60	60	6	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2,4	x	x	60	0	60	6	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
II – KIERUNKOWYCH													
1	Fundamentalizm, ekstremizm i terroryzm	4	5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0	
2	Operacje informacyjne i przeciwdziałanie dezinformacji	4	5	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0	
3	Przedmiot kierunkowy do wyboru V	4	1	0,6	zal. oc.	f	15	0	15	2	0	0	
4	Przedmiot kierunkowy do wyboru VI	4	5	1,2	egz.	f	60	30	30	4	0	0	
5	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 4	4	6	1,2	zal. oc.	f	30	0	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			22	5,4	x	x	225	90	135	16	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	5,4	x	x	135	0	135	16	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			12	3	x	x	105	30	75	8	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 4			30	7,8	x	x	345	150	195	22	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na II roku studiów			60	19,8	x	x	630	285	345	42	160	0	

Tabela podsumowująca plan

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
				ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w planie studiów		120	37,4	1437	642	795	88	160	0
Grupa treści									
I - WYMAGANIA OGÓLNE									
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		4	2	60	0	60	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	2	60	0	60	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		2	1	30	0	30	1	0	0
II – PODSTAWOWYCH									
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		36	10,8	540	270	270	32	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	10,8	270	0	270	32	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		0	0	0	0	0	0	0	0
III – KIERUNKOWYCH									
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		72,5	18,6	825	360	465	54	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	18,6	465	0	465	52	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		44,5	11,4	450	165	285	28	0	0
IV – PRAKTYKA									
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		6	6	0	0	0	0	160	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	6	0	0	0	0	160	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		6	6	0	0	0	0	160	0
V – INNE									
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		1,5	0	12	12	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	0	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		0	0	0	0	0	0	0	0

Lp.	Punkty ECTS sumaryczne wskaźniki ilościowe, w tym zajęcia:	Punkty ECTS	
		Liczba	%
Ogółem - plan studiów		120	100%
1	wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	65,9	54,92
2	z zakresu nauk podstawowych	36,0	30,00
3	o charakterze praktycznym (laboratoryjne, projektowe, warsztatowe)	37,4	31,17
4	ogólnouczelniane lub realizowane na innym kierunku	3,5	2,92
5	zajęcia do wyboru - co najmniej 30% punktów ECTS	52,5	43,75
6	wymiar praktyk	6,0	5,00
7	zajęcia z wychowania fizycznego	-	-
8	zajęcia z języka obcego	2,0	1,67
9	przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	118,0	98,33
10	zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (dotyczy profilu praktycznego)	-	-
11	zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie/ach, do których przyporządkowano kierunek studiów (dotyczy profilu ogólnoakademickiego)	116,5	97,08
12	zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	1,5	1,25

II	Procentowy udział pkt ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych w łącznej liczbie punktów ECTS	%
1	nauki o polityce i administracji	60
2	nauki o bezpieczeństwie	40
Ogółem:		100

I. Przedmiot do wyboru:

- 1) Bezpieczeństwo państwa w polskim dyskursie politycznym
- 2) National Security in Political Discourse in Poland

II. Przedmioty kierunkowe do wyboru:

Przedmiot kierunkowy do wyboru I

- 1) Bezpieczeństwo energetyczne
- 2) Bezpieczeństwo transgraniczne

Przedmiot kierunkowy do wyboru II

- 1) Negocjacje międzynarodowe
- 2) Bezpieczeństwo zewnętrznych granic RP

Przedmiot kierunkowy do wyboru III

- 1) Biały wywiad a bezpieczeństwo międzynarodowe
- 2) Dyplomacja obronna i współpraca wojskowa

Przedmiot kierunkowy do wyboru IV

- 1) Współczesne zagrożenia ludzkości
- 2) Państwa dysfunkcyjne a bezpieczeństwo międzynarodowe

Przedmiot kierunkowy do wyboru V

- 1) Administracja publiczna a ochrona ludności
- 2) Bezpieczeństwo lokalne: rola samorządu w ochronie ludności

Przedmiot kierunkowy do wyboru VI

- 1) Euroatlantyckie struktury bezpieczeństwa
- 2) Polityka bezpieczeństwa i obrony UE oraz współpraca transatlantycka

PLAN STUDIÓW KIERUNKU BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE I OBRONNOŚĆ

Obowiązuje do cyklu: 2026 Z

Poziom studiów: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Forma studiów: niestacjonarne

Liczba semestrów: 4

Dziedzina/y nauki/dyscyplina/y naukowa/e lub artystyczna/e: dziedzina nauk społecznych, dyscypliny naukowe: nauki o polityce i administracji, nauki o bezpieczeństwie

Rok studiów: 1, semestr: 1

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa	
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne			
Grupa treści													
I - WYMAGANIA OGÓLNE													
1	Język obcy specjalistyczny	1	2	1	zal. oc.	f	30	0	30	1	0	0	
2	Technologie informacyjne w systemach bezpieczeństwa	1	2	1	zal. oc.	o	30	0	30	1	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			4	2	x	x	60	0	60	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2	x	x	60	0	60	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2	1	x	x	30	0	30	1	0	0	

II - PODSTAWOWYCH												
1	Geopolityka i geostrategia bezpieczeństwa Polski	1	4	0,64	egz.	o	36	20	16	4	0	0
2	Międzynarodowe systemy ochrony praw człowieka	1	4	0,64	egz.	o	36	20	16	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			8	1,28	x	x	72	40	32	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	1,28	x	x	32	0	32	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Sztuczna inteligencja w bezpieczeństwie państwa	1	4	0,64	egz.	o	36	20	16	4	0	0
2	Wojsko i obronność państwa	1	4	0,64	egz.	o	36	20	16	4	0	0
3	Przedmiot do wyboru	1	2	0,6	zal. oc.	f	30	15	15	2	0	0
4	Przedmiot kierunkowy do wyboru I	1	3	0,64	zal. oc.	f	26	10	16	2	0	0
5	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 1	1	4	0,64	zal. oc.	f	16	0	16	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			17	3,16	x	x	144	65	79	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	3,16	x	x	79	0	79	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			9	1,88	x	x	72	25	47	6	0	0
IV – INNE												
1	Etykieta	1	0,5	0	zal.	o	4	4	0	0	0	0
2	Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	1	0,5	0	zal.	o	4	4	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			1	0	x	x	8	8	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 1			30	6,44	x	x	284	113	171	24	0	0

Rok studiów: 1, semestr: 2

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa	
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne			
Grupa treści													
II– PODSTAWOWYCH													
1	Analiza wywiadowcza i kontrwywiadowcza	2	4	0,64	egz.	o	36	20	16	4	0	0	
2	Prawo obronne Rzeczypospolitej Polskiej	2	4	0,64	egz.	o	36	20	16	4	0	0	
3	Zarządzanie kryzysowe i reagowanie na zagrożenia	2	4	0,64	egz.	o	36	20	16	4	0	0	
4	Cyberbezpieczeństwo i obrona w cyberprzestrzeni	2	4	0,8	zal. oc.	o	34	14	20	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			16	2,72	x	x	142	74	68	14	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2,72	x	x	68	0	68	14	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
III – KIERUNKOWYCH													
1	Międzynarodowe stosunki ekonomiczne	2	5	0,64	egz.	o	36	20	16	4	0	0	
2	Przedmiot kierunkowy do wyboru II	2	3,5	0,64	zal. oc.	f	30	14	16	2	0	0	
3	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 2	2	5	0,64	zal. oc.	f	16	0	16	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			13,5	1,92	x	x	82	34	48	8	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	1,92	x	x	48	0	48	8	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			8,5	1,28	x	x	46	14	32	4	0	0	

IV – INNE													
1	Ergonomia	2	0,25	0	zal.	o	2	2	0	0	0	0	0
2	Ochrona własności intelektualnej	2	0,25	0	zal.	o	2	2	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0,5	0	x	x	4	4	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 2			30	4,64	x	x	228	112	116	22	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. Na I roku studiów			60	11,08	x	x	512	225	287	46	0	0	0

Rok studiów: 2, semestr: 3

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa	
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne			
Grupa treści													
II- PODSTAWOWYCH													
1	Etyka w polityce bezpieczeństwa	3	4	0,64	egz.	o	36	20	16	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			4	0,64	x	x	36	20	16	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0,64	x	x	16	0	16	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
III – KIERUNKOWYCH													
1	Nowe technologie w służbie bezpieczeństwa	3	4	0,64	egz.	o	36	20	16	4	0	0	
2	Obwód królewiecki a bezpieczeństwo regionu Morza Bałtyckiego	3	1	0	zal. oc.	o	10	10	0	2	0	0	

3	Przedmiot kierunkowy do wyboru III	3	5	0,64	egz.	f	36	20	16	4	0	0
4	Przedmiot kierunkowy do wyboru IV	3	5	0,64	egz.	f	36	20	16	4	0	0
5	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 3	3	5	0,64	zal. oc.	f	16	0	16	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			20	2,56	x	x	134	70	64	16	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2,56	x	x	64	0	64	14	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			15	1,92	x	x	88	40	48	10	0	0
IV – PRAKTYKA												
1	Praktyka	3	6	6	zal. oc.	f	0	0	0	0	160	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			6	6	x	x	0	0	0	0	160	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	6	x	x	0	0	0	0	160	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			6	6	x	x	0	0	0	0	160	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 3			30	9,2	x	x	170	90	80	20	160	0

Rok studiów: 2, semestr: 4

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa	
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne			
Grupa treści													
II – PODSTAWOWYCH													
1	Problemy demograficzne Polski i świata	4	5	0,64	egz.	o	36	20	16	4	0	0	
2	Bezpieczeństwo ekonomiczne	4	3	0,64	zal. oc.	o	36	20	16	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			8	1,28	x	x	72	40	32	6	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	1,28	x	x	32	0	32	6	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
III – KIERUNKOWYCH													
1	Fundamentalizm, ekstremizm i terroryzm	4	5	0,64	egz.	o	36	20	16	4	0	0	
2	Operacje informacyjne i przeciwdziałanie dezinformacji	4	5	0,64	egz.	o	36	20	16	4	0	0	
3	Przedmiot kierunkowy do wyboru V	4	1	0,6	zal. oc.	f	15	0	15	2	0	0	
4	Przedmiot kierunkowy do wyboru VI	4	5	0,64	egz.	f	36	20	16	4	0	0	
5	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 4	4	6	0,64	zal. oc.	f	16	0	16	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			22	3,16	x	x	139	60	79	16	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	3,16	x	x	79	0	79	16	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			12	1,88	x	x	67	20	47	8	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 4			30	4,44	x	x	211	100	111	22	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na II roku studiów			60	13,64	x	x	381	190	191	42	160	0	

Tabela podsumowująca plan

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
				ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w planie studiów		120	24,72	893	415	478	88	160	0
Grupa treści									
I - WYMAGANIA OGÓLNE									
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		4	2	60	0	60	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	2	60	0	60	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		2	1	30	0	30	1	0	0
II – PODSTAWOWYCH									
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		36	5,92	322	174	148	32	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	5,92	148	0	148	32	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		0	0	0	0	0	0	0	0
III – KIERUNKOWYCH									
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		72,5	10,8	499	229	270	54	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	10,8	270	0	270	52	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		44,5	6,96	273	99	174	28	0	0
IV – PRAKTYKA									
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		6	6	0	0	0	0	160	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	6	0	0	0	0	160	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		6	6	0	0	0	0	160	0
V – INNE									
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		1,5	0	12	12	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	0	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		0	0	0	0	0	0	0	0

Lp.	Punkty ECTS sumaryczne wskaźniki ilościowe, w tym zajęcia:	Punkty ECTS	
		Liczba	%
Ogółem - plan studiów		120	100%
1	wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	44,15	36,79
2	z zakresu nauk podstawowych	36,00	30,00
3	o charakterze praktycznym (laboratoryjne, projektowe, warsztatowe)	24,72	20,60
4	ogólnouczelniane lub realizowane na innym kierunku	3,50	2,92
5	zajęcia do wyboru - co najmniej 30% punktów ECTS	52,50	43,75
6	wymiar praktyk	6,00	5,00
7	zajęcia z wychowania fizycznego	-	-
8	zajęcia z języka obcego	2,00	1,67
9	przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	118,0	98,33
10	zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (dotyczy profilu praktycznego)	-	-
11	zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie/ach, do których przyporządkowano kierunek studiów (dotyczy profilu ogólnoakademickiego)	116,5	97,08
12	zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	1,5	1,25

II	Procentowy udział pkt ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych w łącznej liczbie punktów ECTS	%
1	nauki o polityce i administracji	60
2	nauki o bezpieczeństwie	40
Ogółem:		100

I. Przedmiot do wyboru:

- 1) Bezpieczeństwo państwa w polskim dyskursie politycznym
- 2) National Security in Political Discourse in Poland

II. Przedmioty kierunkowe do wyboru:

Przedmiot kierunkowy do wyboru I

- 1) Bezpieczeństwo energetyczne
- 2) Bezpieczeństwo transgraniczne

Przedmiot kierunkowy do wyboru II

- 1) Negocjacje międzynarodowe
- 2) Bezpieczeństwo zewnętrznych granic RP

Przedmiot kierunkowy do wyboru III

- 1) Biały wywiad a bezpieczeństwo międzynarodowe
- 2) Dyplomacja obronna i współpraca wojskowa

Przedmiot kierunkowy do wyboru IV

- 1) Współczesne zagrożenia ludzkości
- 2) Państwa dysfunkcyjne a bezpieczeństwo międzynarodowe

Przedmiot kierunkowy do wyboru V

- 1) Administracja publiczna a ochrona ludności
- 2) Bezpieczeństwo lokalne: rola samorządu w ochronie ludności

Przedmiot kierunkowy do wyboru VI

- 1) Euroatlantyckie struktury bezpieczeństwa
- 2) Polityka bezpieczeństwa i obrony UE oraz współpraca transatlantycka